

మన రోజువారీ

మాసపత్రిక, మే 1993

రెడ్డి పంబల (పత్రికా స)

ఆధునిక పరికరాల పరిచయం-2

4. చదును చేసే పరికర (లెవెలర్) :

ఎత్తు పల్లాలు ఉన్న భూములను ముందుగా బాగుగా దున్నిన తరువాత చదును చేయుటకు ఉపయోగపడును. కలప, ఇనుముతో చేయబడినది. ఒక జత ఎద్దులు సరిపోతాయి. భూమి యొక్క వాలును బట్టి మట్టిని ఒక ప్రదేశం నుండి మరొక ప్రదేశమునకు తీసుకొని వెళ్లి, భూమిని చదును చేయుటకు ఇది చాలా ఉపయోగకారి. ఇసుక రేగడి మిశ్రమ భూములను చదును చేయుటకు నారుమళ్లు మరియు దున్నిన దుక్కులను చదును చేయుటకు ఉపయోగపడును.

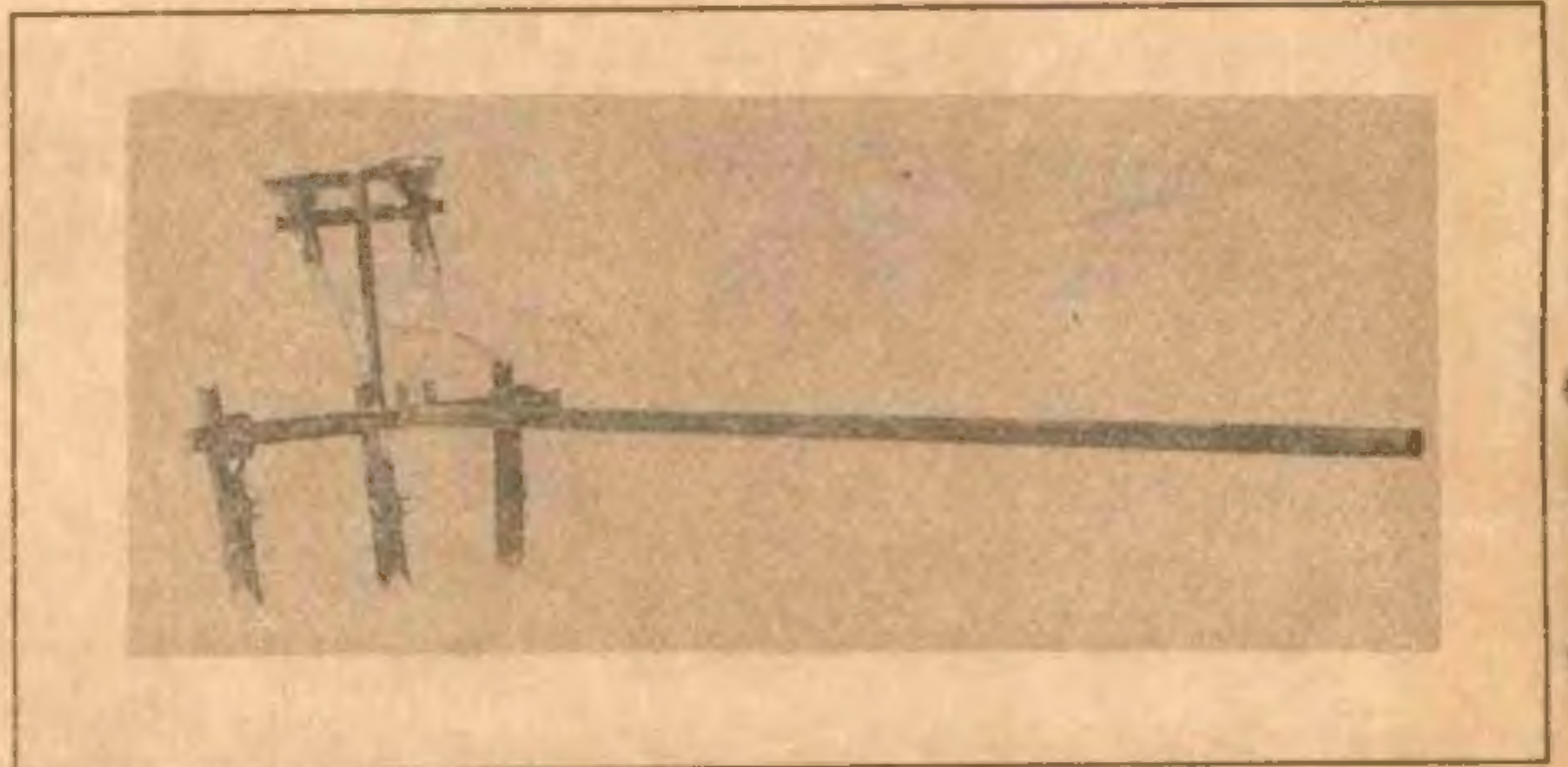
5. 3" - 4" గట్టు వేయుపరికరం :

పొలం గట్టు వేయుటకు ఒక జత ఎద్దులతో దీనిని ఉపయోగించుటకు షీల్డ్ మెటల్ తో తయారు చేయబడినది. రోజుకు ఎరముల నుండి 1.5 ఎకరాల విస్తీర్ణం. తక్కువ వినియోగ శక్తి ఉంటుంది.

6. ఫెస్టో నాగలి :

ఒకేసారి సాలులో విత్తనములు, ఎరువులు వేయుటకు ఉపయోగపడుతుంది. మెట్ట భూముల వ్యవసాయానికి అనువైనది. ఒక జత ఎద్దులు రోజుకు 1/2 ఎకరముల నుండి 3/4 ఎకరముల వరకు విత్తనములు మరియు ఎరువు దుక్కిలో వేసిన వెంటనే వాటిని మట్టితో

కప్పబడును. విత్తనములు మరియు మందు ఆదాచేయడానికి అనువైనది. కేవలం భూమి దున్నుటకు కూడా యీ పనిముట్టు ఉపయోగపడును.

7. సీడ్ మరియు పెర్మిలెజర్ డ్రిల్ :

మెట్టభూములలో విత్తనములు, మరియు ఎరువులు ఒకేసారి వేయుటకు ఉపయోగకరమైన పనిముట్టు మొక్కల మధ్య అంతర వ్యవసాయమునకు కూడా ఉపయోగకారి.

ఒక జత ఎద్దులు సరిపోతాయి. మూడు వరుసల సంఖ్య ఉంటుంది. రోజుకు మూడు ఎకరములు విత్తుటకు ఉపయోగ పడుతుంది. దీనిని మెట్ట భూముల వ్యవసాయ పరిశోధన విభాగం, సెంట్రల్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఐ.సి.ఎ.ఆర్., జి.ఓ.ఐ. హైదరాబాద్ వారు రూపొందించారు. అయితే దానిని లాగు శక్తి స్వల్పము.

రాబోయే ఖరీఫ్ పంటల ధరలను ముందుగానే ప్రకటించాలి

నచ్చే నెల నుండి ఖరీఫ్ సీజన్ ప్రారంభం కాబోతున్నది. ఈ సంవత్సరం ధరలు రాక తీవ్రంగా నష్టపోయిన రైతాంగం ఏ పంట పండించాలన్నా బెంబేలెత్తి పోతున్నారు. ఈ పరిస్థితి కొనసాగితే దేశ వ్యవసాయ రంగం అధోగతిపాలు కాక తప్పదు. అందుకనే కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ముందుగానే మేల్కొని తగిన చర్యలు చేపట్టాలి.

అందులో అతి ముఖ్యమైన చర్య పంటల ధరలను ముందుగానే ప్రకటించడం. సీజన్ ప్రారంభం కాకముందే ఆ ధరలను పంటలవారీ ప్రకటించాలి. ఈ ధరలను ప్రకటించడంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం సహేతుకమైన వైఖరి నవలించించడంలేదు. ప్రభుత్వం ప్రకటించే మద్దతు ధరలు చాల అశాస్త్రీయమైనవి. మార్కెట్ ధరలకు వాటికి పొంతనే లేదు. కాబట్టి, ఈ ధరలను నిర్ణయించి ప్రకటించడానికి 1990 లో నేషనల్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వం నియమించిన డా॥ సి. హెచ్. హనుమంతరావు కమిటీ సిఫార్సులను ప్రాతిపదికగా తీసుకోవాలి. వ్యవసాయ ఖర్చులను మదింపు చేసేటప్పుడు నేడు మార్కెట్లో వున్న ఎరువులు, పురుగు మందులు, విత్తనాలు, ఆయిల్ రవాణా తదితర పెరిగిన ధరలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. మార్కెట్ సీజను ప్రారంభం అయ్యాక ప్రకటించిన ధరలను పునఃపరిశీలించాలి. ఈ మధ్యకాలంలో ఉత్పాదకాల ధరల్లో వచ్చిన తేడాను కూడా లెక్కిల్లోకి తీసుకొని ప్రకటించిన ధరల్లో అవసరమైన మార్పులను చేయాలి. ప్రభుత్వం ప్రకటించేది మద్దతు ధరగా కాకుండా గిట్టుబాటు ధరగా వుండాలి. అంటే వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను అమ్ముకోగా నష్టం రాలేదు అని కాకుండా కనీసం ఆకుటుంబం సంవత్సరం పాడవునా గౌరవప్రదమైన జీవితం గడపడానికి మిగులు వుండాలి. ఇది ప్రధానమైన విషయం. అంటే గిట్టుబాటు ధరలను ప్రకటించబోయేముందు మార్కెట్లో వున్న పారిశ్రామిక వినిమయ సరుకుల ధరలకు కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి.

ఈ ధరలను అన్ని పంటలకు ప్రకటించాలి. ఉదామిర్చి పంటకు ప్రభుత్వం ధర ప్రకటించడంలేదు. దీని వలన ఈ సంవత్సరం మిర్చి రైతులు దారుణంగా నష్టపోయారు. అందువలన

అన్ని ఆహార, వాణిజ్య పంటలకు గిట్టుబాటు ధరలను ప్రకటించాలి.

ప్రభుత్వం ప్రకటించిన గిట్టుబాటు ధరకు మార్కెట్ గ్యారంటీ వుండాలి. అంటే ప్రైవేటు వ్యాపారస్తులు రైతాంగం బలహీనతను ఆసరాగా చేసుకొని తక్కువ ధరలకు కొనకుండా ప్రభుత్వ ఏజెన్సీలు ప్రారంభం నుండే మార్కెట్ లో ప్రవేశించి కొనుగోళ్ళు సాగించాలి. లేని యెడల ప్రైవేటు వ్యాపారస్తులు ఇష్టారాజ్యంగా రైతాంగాన్ని దోచుకుంటారు. అందువలన ప్రభుత్వ ఏజెన్సీలు మార్కెట్లో చురుగ్గా కొనుగోళ్ళు సాగించాలి. అప్పుడు మార్కెట్లో ఆరోగ్యకరమైన పోటీ వుంటుంది. ఇది లోపించిన కారణంగానే ఈ సంవత్సరం ప్రత్తి, పొగాకు, వేరుశనగ, పసుపు వంటి పంటలు పండించిన రైతాంగం బాగా నష్టపోయారు. ఇది పునరావృతం కాకుండా చూడాలి.

ఆఖరిదైనా మరొక ముఖ్యమైన విషయం. కేంద్ర ప్రభుత్వ నూతన ఆర్థిక విధానాల గురించి. ఇవి వ్యవసాయ రంగానికి వ్యతిరేకమైనవి. ఎరువుల ధరలు పెరగడానికివే కారణం. ఐ.యం.యఫ్, ప్రపంచ బ్యాంకు ఆదేశాలతో ఇవి అమలు జరపబడుతున్నాయి. మనకు అవసరం లేకున్నా ఆహార ధాన్యాలను దిగుమతి చేసుకోవాల్సి వచ్చింది. వ్యవసాయ రంగానికి పెట్టుబడులను తగ్గించమని ఈ సంస్థలు కోర్తున్నాయి. డంకెల్ ప్రతిపాదనల పేరుతో సామ్రాజ్యవాద దేశాల బహుళ జాతి కంపెనీల పెత్తనం మనపై రుద్దడానికి తీవ్ర ప్రయత్నం జరుగుచున్నది. ఇవన్నీ దీర్ఘకాలంలో మన వ్యవసాయ రంగాన్ని దెబ్బ కొట్టే విధానాలు. వీటిని ఆదిలోనే ప్రతిఘటించి త్రిప్పికొట్టాల్సిన అవసరం వున్నది. ఆదిలోనే ఏప్రిల్ 15న ఢిల్లీలో అన్ని ట్రేడ్ యూనియన్లు, రైతు, వ్యవసాయ కార్మిక, యువజన, విద్యార్థి సంఘాల ఐక్య కార్యచరణ కమిటీ (స్పాన్సరింగ్ కమిటీ) ఆధ్వర్యం సదస్సు జరిపి సెప్టెంబర్ 9న భారత్ బండ్, పారిశ్రామిక సమ్మెకు పిలుపునిచ్చింది. ఈ కార్యక్రమాలన్నింటిలోనూ రైతాంగం కూడా చురుగ్గా పాల్గొని జయప్రదం చేయాలి.

మన రైతువాణి

(మాస పత్రిక)

1993, మే

సంపుటి : 4

సంచిక : 5

వెల : రు. 3.00

పేజీలు : 32

సంపాదకవర్గం :

బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావు

భీమిరెడ్డి నరసింహారెడ్డి

పి. మధు

వి. శ్రీనివాసరావు

(ఎడిటర్)

చిరునామా :

ఎడిటర్, మన రైతువాణి

30 ఎ, పాత ఎం.ఎల్.ఎ. క్వార్టర్స్,
హిమాయత్ నగర్, హైదరాబాద్-29.

గమనిక : చెక్కులు, డి.డి.లు

మన రైతువాణి పేరుతో పంపగలరు.

లోపలి పేజీల్లో.....

సంపాదకీయం 1

డంకెల్ ప్రతిపాదనలపై 3

ఖరీఫ్ పంటల సస్యరక్షణ 5

తోటల పెంపకం 9

వరి సేద్యంలో మెళకువలు 11

ఖరీఫ్ వ్యవసాయం వ్యాహం 13

తెలంగాణా కౌల్డర్ చట్టాలు 17

నల్గొండ జిల్లా సమాచారం 19

కిసాన్ సభ వార్తలు 21

సంకర జాతి దూడల పోషణ 22

గ్రామ కథ..... 24

దక్షిణాఫ్రికా నేత క్రిస్ హానీ 26

మనం మన ఆరోగ్యం 27

సాము కాటు నుండి రక్షణ 28

Laser Typesetting : Shravani Graphics, 3-4-610/3, Lane opp. to Deepak Mahal Bus stop,
Narayanguda, Hyderabad - 500 029.

దేశానికి వినాశకరమైన డంకెల్ ప్రతిపాదనలను వ్యతిరేకించండి !

 డంకెల్ ప్రతిపాదనలపై దేశ వ్యాప్తంగా చర్చ జరుగుచున్నది. వెనుకబడిన భారత దేశం లాంటి దేశానికి డంకెల్ ప్రతిపాదనలు వినాశనాన్ని కలిగిస్తాయని, మన దేశ, స్వాతంత్ర్యానికి సార్వభౌమత్వానికి దెబ్బ తగులుతుందని నేడందరూ గుర్తిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా వ్యవసాయ రంగంలో స్వేచ్ఛను స్వావలంబనను పూర్తిగా కోల్పోతాము. అందుకే ఈ డంకెల్ ప్రతిపాదనలను యావజ్జాతి ఏకకంఠంతో తిరస్కరించాల్సిన అవసరం వున్నది. అయితే దురదృష్టవశాత్తు మన కేంద్ర ప్రభుత్వం దీనిపట్ల పూగిసలాట వెళ్ళిపో వున్నది. కొంతమంది కేంద్ర మంత్రులు, బడా పారిశ్రామిక వేత్తలు డంకెల్ ప్రతిపాదనలను ఆమోదించాలని, అది మనకు లాభం చేకూరుస్తుందని భావిస్తున్నారు. అందువలన దీనిపై దేశవ్యాప్తంగా చర్చ జరగాల్సిన అవసరం వున్నది.

'డంకెల్' అనునామను 'గాల్' అను ఒక అంతర్జాతీయ సంస్థకు డైరెక్టర్ జనరల్. ఈ సంస్థ 1948 లో ఏర్పడింది. వివిధ దేశాల మధ్య పారిశ్రామిక సరుకుల వ్యాపారంలో అనుసరించాల్సిన 'సుంకం విధింపు వంటి అంశాలపై నిర్ణయం చేస్తుంది. దీనిలోని సభ్యదేశాల వారందరూ దీనిపై ఒక ఒప్పందానికి వస్తారు. ఇప్పటి వరకు ఈ విధంగా 7 దఫాలు ఒప్పందాలు జరిగాయి. 8వ రౌండు చర్చలు 1986 లో 'ఉరుగ్వే' అనుదేశంలో ప్రారంభమైనాయి. అవి ఇంకా ఒక కొలిక్కి రాలేదు. కారణం దీనికే దేశాలు - అందులోనూ ముఖ్యంగా అమెరికా - అనుసరిస్తున్న పెత్తందారీ వెళ్ళి. అన్ని దేశాల మధ్య రాజీ చేసే బాధ్యతను డంకెల్ వుచ్చుకున్నాడు. ఆయన ఒక ముసాయిదా తయారు చేశాడు. అందులోని అంశాలు ప్రధానంగా అమెరికా ప్రయోజనాలను కాపాడేవిగానూ, పేద దేశాలకు దెబ్బ కొట్టేవి గానూ వున్నాయి. అందుకే ఆఖరికి ఫ్రాన్స్ వంటి అభివృద్ధి చెందిన దేశంలోని రైతాంగం కూడా దీన్ని తిరస్కరించాలని పెద్ద ఎత్తున ఉద్యమాన్ని చేపట్టింది. మన దేశంలో ఇంత వరకు డంకెల్ ముసాయిదాను బహిరంగపరచలేదు. అందులో ఏమున్నదో, వాటిపట్ల మన వెళ్ళి ఏమిటో కూడా ప్రభుత్వం నిర్దిష్టంగా ప్రకటించలేదు. రోజుకో మంత్రి రోజుకో విధంగా అస్పష్టంగా ప్రకటిస్తున్నాడు. ప్రజల్లో గందరగోళాన్ని సృష్టిస్తున్నాడు. వాస్తవ విషయాలను

అర్థం చేసుకున్న శాస్త్ర వేత్తలు, మేధావులు, ప్రజాతంత్ర దేశభక్తీయుత శక్తులు వీటిని తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తూ ఉద్యమాలు నడుపుతున్నారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రైతు సంఘం కూడా ఈ ఉద్యమంలో భాగస్వామి. అందువల్లనే వాస్తవాలను ప్రజల ముందు ఉంచదలచాము.

డంకెల్ ప్రతిపాదనల్లో స్థూలంగా మూడు అంశాలు వ్యవసాయ రంగాన్ని దెబ్బకొట్టేవిగా వున్నాయి. అవి :

సబ్సిడీలు పూర్తిగా తగ్గించడం - వ్యవసాయ ఉత్పత్తులకు ఎగుమతి ప్రోత్సాహకాలను రద్దు చేయడం.

ఈ ప్రతిపాదనను ఇప్పటికే మన ప్రభుత్వం అమల్లో పెట్టింది. నూతన ఆర్థిక విధానాల పేరుతో గత 2 సగిలుగా ఎరువులపై సబ్సిడీ తగ్గించి ఆఖరికి కాంప్లెక్స్ ఎరువులను డీ-కంప్లెక్స్ చేయడం వలన రు.150 ల బస్తా రు.400 లకు పెరిగిపోయింది. స్వదేశీ ఎరువుల పరిశ్రమలు మూతపడి నిరుద్యోగం పెరుగుతున్నది. ఆహారంపై ఇచ్చే సబ్సిడీ రద్దవుతుంది. డంకెల్ సూత్రం ప్రకారం రేషన్ పై ఇచ్చే బియ్యం, నూనె వంటి వస్తువులను పేదరిందరికీ ఇవ్వకుండా కొన్ని ప్రత్యేకమైన జ్ఞాకులను ఎన్నుకొని అట్టడుగున వున్న కొద్ది మందికే కంప్లెక్స్ బియ్యాన్ని పరిమితం చేయాలి. విత్తనాలు, విద్యుత్, రవాణా పై ఇచ్చే సబ్సిడీలను, రద్దు చేయాలి. వ్యవసాయ రంగానికి రుణాల ప్రాధాన్యతను తగ్గించి వడ్డీ రేట్లు పెంచాలి. మన వ్యవసాయ రంగంలోకి విదేశీ పెట్టుబడులను (చేపలు, తోటల పెంపకం వంటి లాభదాయకమైన వాటిల్లో) స్వేచ్ఛగా అనుమతించాలి.

పై చర్యలు వలన ఇప్పటికే ఎరువుల ధరలు పెరిగాయి. దాని ఫలితాన్ని రైతులు అనుభవిస్తున్నారు. రూ.2-00 ల రేషను బియ్యం రు.3-50 అయింది. 25 కేజీల నుండి కోలా 20 కేజీలకు తగ్గింది. ఇది పూర్తిగా రద్దవుతుంది. వ్యవసాయానికి విద్యుత్ చార్జీని మీటరుపెట్టి యూనిట్ కి 0-50 పై చొప్పున వసూలు చేస్తారు. అప్పుడు సన్న, చిన్న కారు (పేద, మధ్య తరగతి) రైతాంగం వ్యవసాయం గిట్టుబాటు కాక మానుకొని కూలీలుగా మారి పోవాల్సి వస్తుంది. అప్పుడు ఆ భూములు భూస్వాముల చేతుల్లోకి పోతాయి. ఈ పరిణామం మన దేశానికి క్షేమమా? ఆలోచించండి !

మన ఆహారోత్పత్తిలో 3 శాతం దిగుమతి చేసుకోవాలి. మనకు అవసరమున్నా లేకున్నా విధిగా ప్రతి సం॥ విదేశాల నుండి బియ్యం, గోధుమలు, పప్పులు వంటి వాటిని మన దేశంలో మనం పండించే పంటలు 2 నుండి 3 1/2 శాతం వరకు దిగుమతి చేసుకోవాలి. ఆహారోత్పత్తులను చవగ్గా ఎక్కువ పండిస్తున్న ధనిక దేశాలు మనపై దొర్లించడానికే ఈ నిబంధన. దీని వలన ఆహార ఉత్పత్తుల ధరలు పడిపోయి రైతులు వ్యాపార పంటల వైపు మళ్ళుతారు. అప్పుడు విధిగా అధిక దరలు పెట్టి ఆహారాన్ని దిగుమతి చేసుకోవాలి. ఆహార రంగంలో మన స్వావలంబనను దెబ్బ తీసి, విదేశాలపై ఆదారపడేట్లు చేస్తుంది. మన ప్రజలు తిండి లేక కరువుకు ఆకలి చావులకు గురి కావలసి వస్తుంది. ఇది మన దేశానికి క్షేమమా? ఆలోచించండి!!

విత్తనాలపై మేధాసంపత్తి (పేటెంట్) హక్కులను కోరడం :-

మన దేశంలో 1970 నుండి పేటెంట్ చట్టం అమల్లో వున్నది. కాని అది వ్యవసాయ రంగానికి వర్తించదు. అందువలన నూతన వంగడాలను మన శాస్త్రవేత్తలు స్వేచ్ఛగా కనిపెట్టగలుగుతున్నారు. రైతులు వాటిని ఉపయోగించుకొని, అధిక దిగుబడులు సాధించగలుగుతున్నారు. కొత్త వంగడాలకు మూలమైన 'జెనిటిక్ ఇంజనీరింగు' (జన్యు సాంకేతిక శాస్త్రం) లో మనం బాగానే అభివృద్ధి అయినప్పటికీ, అమెరికా ప్రపంచంలోనే అగ్రస్థానంలో వున్నది. అందువలన ఈ శాస్త్రాలపై తన గుత్తాధిపత్యాన్ని సాధించుకొని ప్రపంచ వ్యాపితంగా తానే వ్యాపారం చేసే లాభాలు పోగేసుకోవాలనేది వారి ఆలోచన. కాబట్టి అమెరికా వారు (కార్గిల్ వంటి గుత్త కంపెనీలు) తయారు చేసే విత్తనాలను మనం ఏరూపంలోనూ ఇక్కడ మన దేశంలో తయారు చేసుకోకూడదు. మన వ్యవసాయ పరిశోధనలన్నింటిని ఆపుకోవాలి. వారి దగ్గరే ప్రతి సంవత్సరం కొంటూ వుండాలి. లేదా ఆ విత్తనాలను వారి అనుమతితో మనం తయారు చేసుకుంటే వారికి 'రాయల్టీ' (ప్రతిఫలం) ముట్టజెప్పాలి. ఎవరైనా దాన్ని "అక్రమంగా" తన పాలంలో పండించి తిరిగి వాటినే విత్తనాలుగా వాడితే శిక్షార్హులౌతారు. ఆ కంపెనీ ఏ సంస్థపైన గాని రైతుపైగానీ కేసు పెడితే నేను నేరం చేయలేదని నిరూపించుకోవాల్సిన బాధ్యత మనదే. అంటే మన రైతులు, కోర్టుల చుట్టూ తిరగాలన్నమాట. చట్టం ఎలా వుండాలో కూడా డంకెల్ ముసాయిదానే నిర్ణయిస్తుంది. ఇందులో మన ప్రభుత్వానికి ఏమాత్రం ప్రమేయం లేదు. ఇది మన దేశానికి క్షేమమా? ఆలోచించండి!!!

ఈ విషయంలో వివాదం ఇంకా కొనసాగుతున్నది. ఆమోదిస్తే అన్నింటినీ ఆమోదించాలి. లేకపోతే మొత్తం తిరస్కరించాలి అంటున్నారు డంకెల్ గారు. ఆమోదిస్తే మనం స్వాతంత్ర్యం కోల్పోయి, అమెరికాకు బానిసలమవ్వాలి. ఆమోదించకపోతే ధనిక దేశాలు "ఆర్థిక దిగ్బంధానికి గురి చేస్తారు. అడకత్తెరలో ఇరికించి నలిపెయ్యాలన్నది వారి కుట్ర. చావో బ్రతుతో తేల్చుకోవాల్సిన తరుణంలో మన ప్రజల, దేశ ప్రయోజనాలను ఫణంగా పెట్టడానికే ప్రభుత్వం పెట్టుబడి దారులు నిర్ణయించుకున్నట్లుగా అర్థమౌతున్నది. ఈ ప్రమాదం నుండి దేశాన్ని మన ప్రజానీకము, రైతాంగము, కార్మికులే కాపాడాలి. నిత్యం 'స్వేచ్ఛ, ప్రజాస్వామ్యం' అంటూ బూటకపు నినాదానిస్తున్న అమెరికా అసలు బంధారాన్ని మన మేధావులంతా అర్థం చేసుకొని తిరుగుబాటు చేయాలి. ప్రజలు, మేధావులు, నిర్లిప్తంగా వ్యవహరిస్తే పారిశ్రామిక వేత్తల మాయమాలల గారడీలో పడిపోతే తిరిగి బ్రిటిషు పాలన నాటి చీకటి కోణంలోకి నెట్టబడతాము. మన దేశం మరో నయా వలస దేశంగా మారకుండా అప్రమత్తంగా వ్యవహరించాలి. పాలకుల లొంగుబాటు విధానాలను ప్రతిఘటించాలి. "మాకు డంకెల్ వద్దు - దేశం కావాలి" అంటూ నినదించాలి. దేశ భక్తులందరికీ ఇదే మా పిలుపు-

భారతదేశ వ్యవసాయ రంగాన్ని విదేశ బహుళ జాతి కంపెనీ లాకట్టుపెట్టే డంకెల్ ప్రతిపాదనలను తిప్పి కొట్టాలని ఆఖిల భారత కీసాన్ సభ రైతాంగానికి విజ్ఞప్తి చేసింది. ఈ ఆందోళన భాగంగా మే 24 నుండి 31 వరకు దేశవ్యాపితంగా ప్రచార కార్యక్రమాన్ని చేపట్టనున్నది. ఈ సందర్భంగా ప్రతి గ్రామంలోనూ కరపత్రాలు పంచడం, వీధి మీటింగులు బహిరంగ సభలు నిర్వహించడం వట్టణాల్లో సెమినార్లు నిర్వహించడం చేస్తుంది. అలాగే ఆఖరి రోజైన మే 31న జిల్లా కార్యాలయాల వద్ద ధర్నాలు నిర్వహించి జిల్లా అధికారుల ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మహజర్లు సమర్పించాలని ఏప్రిల్ 19న ఢిల్లీలో జరిగిన కేంద్ర కీసాన్ కమిటీ (సి.కె.సి.) సమావేశం నిర్ణయించింది.

దీన్ని జయప్రదం చేయడానికి రాష్ట్రంలోని అన్ని శాఖలు గట్టిగా కృషి చేయాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతు సంఘం విజ్ఞప్తి చేసింది.

ఖరీఫ్ పంటలలో సస్యరక్షణ

→ డా॥ యన్. వేణుగోపాలరావు

లాం ఫారం, గుంటూరు

మన రాష్ట్రంలో ఆహార పంటలతో సమానంగా ప్రత్తి, మిర్చి, వేరుశనగ, చెఱకు వంటి వివిధ వాణిజ్య పంటలు పండించబడుతున్నాయి. అయితే ఈ వాణిజ్య పైర్ల ద్వారా అధిక దిగుబడులు సాధించాలన్న ఆకాంక్షతో మన రైతాంగం వ్యవసాయంలోని కొన్ని మౌళికాంశాలను అలక్ష్యం చెయ్యటం వలన గత 20 - 25 సంవత్సరాల్లో కొన్ని కీటకాలూ, తెగుళ్లూ అదుపు తప్పాయి. దీనికి తార్కాణంగా 1970 ప్రాంతాల్లో పెచ్చరిల్లిన పేనుబంక, వరి సుడి తెగులు దోమ, అగ్గి తెగులు, 1980 ప్రాంతాల్లో మొదలైన పాలుసు పురుగులు, పాగాకు రద్దె పురుగు, తెల్ల దోమ, దీపపు పురుగులు శనగ పచ్చ పురుగు, పచ్చదోమ ద్వారా వ్యాపింపబడే టుంగ్రో వైరస్ తెగులు మొదలగు వాటిని పేర్కొనవచ్చును. దీనికి తోడుగా ఈనాడు రైతు ఎదుర్కొంటున్న ఎంతో పెట్టుబడి పెట్టి పండించే పంటకు గిట్టుబాటు ధరలు లేకపోవటం, వ్యవసాయంలో వాడవలసిన ఎరువులు, పురుగు మరియు తెగుల్ల మందుల రేట్లు అందుబాటు నుంచి దూరమవటం వంటివి దృష్టిలో వుంచుకొని మనం 1993-94 పంటకాలంలో చేపట్ట దగిన చర్యల్ని (సస్యరక్షణ దృష్ట్యా) చర్చించుకోవాలి.

వరి :

వరి పైరుపై ముఖ్యంగా దోమపోటు, ఉల్లికోడు, కాండం తొల్చే పురుగు, నాము పురుగు, రెల్ల రాల్చే పురుగు మరియు దీపపు పురుగులు (టుంగ్రో వైరస్ కల్గించేవి) బెడదగా మారేందుకవకాశాలున్నాయి. వీటిని దృష్టిలో ఉంచుకొని సాధ్యమైనంతవరకు సమగ్ర సస్యరక్షణ - సాగులో మార్పు తెచ్చి - అమలు పరచి వరి సాగుచెయ్యటం మంచిది. ప్రాంతాన్ననుసరించి మరియు కీలక బెడద పురుగును దృష్టిలో పెట్టుకొని మనం వంగడం ఎన్నుకొనటం మొదటి ముఖ్య విషయం.

దోమపోటు తట్టుకొనే రకాలు - మార్బేరు రకాలైన

వజ్రం, చైతన్య కృష్ణవేణి మరియు టుంగ్రోవైరస్ తట్టుకొనే యంటియు 9992, బెట్టును తట్టుకొనే 9993 వంటివి ఎన్నుకోవలెను. ఆదేవిధంగా దుంపకోడు (గార్ మిడ్డి) ను తట్టుకొనే ఫల్గున, సురేఖ, పోతన, ఎర్రమల్లెలు, నూతన వరంగల్ రకాలు కాండం తొల్చే పురుగును కొంత వరకు తట్టుకొనే సవ్యశ్రీ రత్న, సాకేత్-4 పోతన వంటివి; అగ్గి తెగుల్ని తట్టుకో గలిగిన తిక్కన, యన్ యల్.ఆర్. 28600, ఐ.ఆర్.64 యం.టి.యు. 7014 పినాకిని మొలి ముఖ్యమైనవిగా పేర్కొనవచ్చును. యివిగాకమన రాష్ట్రంలో కేంద్రీయ వరి పరిశోధనా కేంద్రం ద్వారాను మరియు రాష్ట్ర వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం ద్వారాను క్రొత్త వంగడాల వివరాలను తెలిపే వరి సమాచార లేఖ మారుటేరు నుండి వెలువడుతున్నది. రైతు సోదరులు ఆసక్తితో పురుగుల్ని తెగుల్ని తట్టుకొనే వంగడాల్ని తెప్పించి సాగు చేస్తే వరి వ్యవసాయంలో మంచి మార్పు వస్తుంది.

నారు మడిలో మొదలై నాటిన పాలంలోకి వ్యాపించకుండా వుండేందుకు గాను - కార్బోఫ్యూరాన్ గుళికలును (మమారు ఎకరా నారుమడికి 750 - 1000 గ్రా వంతున) పల్చగా నీరుంచిన మడిలో నారు పీకే 5 - 6 రోజులు ముందుగా వేస్తే మంచి ఫలితముంటుంది. అటువంటప్పుడు

నాటిన తరువాత పై మందుల అవసరం ఎక్కువగా రాకపోవచ్చు. కాని ముంపుకు గురైన ప్లిథిలో ఆకుముడత లేక చల్ల తెగులు వ్యాపించే ప్రమాదమున్నది. అవసరమనిపిస్తే వేపనూనె 5 మి.లీ. + ట్రైటాన 1 మి.లీ. 1లీటర్ నీటికి కలిపి చల్లాలి. వీలైతే నిమిస్ కలిపిన యూరియా వాడటం ఉపయోగకరం. అదేవిధంగా సుడి తెగులు పురుగులు మరియు రెల్ల రాల్చే పురుగులపై నిఘా వుంచాలి. మందులు ఎక్కువగా చల్లని పొలాల్లో రైతు మిత్ర పురుగులు జీవులను విస్తృతంగా గమనించవచ్చు. వీటి వలన ఎంతో మేలు జరిగిన దాఖలాలున్నాయి. వరి మొదట్లో సమస్యగా మారుతున్న వేరు పురుగు అదుపుకై "సూపర్ ఫాస్ఫేట్" ఎక్కువ మోతాదు సూటి ఎరువుగా దమ్ములో వాడాలి.

వరిలో వచ్చే సుడి తెగులు దోమ మరియు కాండపు తొల్చే పురుగులు (హద్దుమీరిన) ప్లిథిలో, వాడదగిన మందులుగా మోన్ క్రోటోఫాస్, ట్రైజోఫాస్, కార్టాప్, కార్బరిక్ మొదలగునవి గుర్తించబడ్డాయి.

జొన్న :

వరి తరువాత ఎక్కువ విస్తీర్ణంలో సాగు చేయబడుతున్న జొన్న పైరులో ముఖ్యంగా "మొవ్వ ఈగ" (ఫూట్ ఫై) "కాండం తొలిచే పురుగు" లు వస్తాయి. అరుదుగా పేనుబంక మరియు ఎర్రలక్క తెగులు వ్యాపించేందుకవ కాళాలు న్నాయి. అయితే వీటి గురించి ఫిరీఫోలో పురుగు మందులు వాడనవసరంలేదు. కాని వీలున్నప్పుడు విత్తన శుద్ధి - కార్బోప్యూరాన్ 75 గ్రా + మాంకోజెబ్ 2 గ్రా/కిలో విత్తనానికి - వాడితే మంచిదని గమనించబడింది.

వేరుశనగ :

ఈ పైరులో కూడా మాంకోజెబ్ (3 గ్రా/కిలో) తో విత్తన శుద్ధి ఎంతో ఉపయోగకరము. అదేవిధంగా పంట మార్పిడి ఎంతో అవసరం. "మొవ్వకు ఎండు" తెగులు వైరస్ వలన

కలిగే ముఖ్య బెడద. యిది వస్తున్న ప్రాంతాల్లో కదిరి -3 ఐపిజియస్.-11 అనే వంగడాలు ఎన్నుకోవాలి. చిత్తూరు జిల్లాలో టి.సి.జి-11, 1518 అనే వంగడాలు, నులిపురుక్కీ తట్టుకొంటాయి. కాపున, సాగులాయకమైనవి. వేరుపురుగు అదుపుకు కార్బోప్యూరాన్ లేక ఫోరేట్ గుళిక మందును (10 లేక కిలోలు ఎకరాకు) విత్తనంతోపాటు ఎదపెట్టాలి. ఆకుముడత, ఎర్రగొంగలి పురుగులు సమస్యగా మారే ప్లిథిలో మాత్రమే పిచికారీ మందులు మోన్ క్రోటోఫాస్ లేక హెక్టాథియాన్ ఎకరాకు 300 మి.లీ. వంతున చల్లాలి.

ప్రత్తి :

ప్రస్తుతం కీలక పురుగు మారిన శనగ పచ్చ పురుగును దృష్టిలో ఉంచుకొని ఈ క్రింది సమగ్ర సస్యరక్షణ చర్యల్ని సామూహికంగా అమలు చేస్తేనే ప్రత్తి వ్యవసాయం లాభసాటిగా మారుతుంది. లేనట్లయితే కేవలం పురుగు మందులుతృప్తి చేసే బహుళజాతి కంపెనీల్ని బాగుచేసేందుకే ఈ పైరు సాగు ఉపయోగపడుతుంది.

1. పచ్చదోమను కొంత వరకు తట్టుకొనే - యం.సి.యు-5, లాంప్టాబ్రిడ్-1, లాం 603, 604, యర్ ఆర్ ఎ 5166, సదీత, యన్.హెచ్.హెచ్-44, యం.యర్.సి9, అబాదిత వంటివి సాగుకు ఎన్నుకోవాలి.
2. పైరు సాధ్యమైనంత ముందుగా విత్తుకోవాలి. తద్వారా ఉధృతమైన పురుగు తెరల్ని తప్పుకోవచ్చు.
3. ప్రత్తిలో అంతర్మైరుగా - అలసంద, సోయా చిక్కుడు, పెసర, కొఱ్ఱవేరుశనగ - ప్రత్తితోపాటు వేయవలెను. తద్వారా ప్రత్తినాశించే పురుగుల యొక్క శత్రుజీవుల పెరుగుదల తగిన స్థాయిలో ఉంటుందని గమనించబడింది. అంతేగాక వివిధ

గడ్డుపురుగుల మధ్య ఉండవలసిన అంతర్గత పోటీ "స్థితికూడా పునరుద్ధరించబడుతుంది. యిటువంటి స్థితిలో "శనగపచ్చ పురుగు" వేగంగా పెరగలిగే స్థితి రాదు.

4. ప్రత్తిపైరుపై 45 - 55 రోజుల్లోపల ఎక్కువగా చల్లబడుతున్న డైమెథోయేట్, మోనోక్రోటోఫాస్, మిథైల్ డెమెటాన్, ఫోస్ఫామెడాన్ మొదలగు మందుల వలన మిత్ర పురుగులు నశించి పోతున్నాయి. తద్వారా తరువాత దశలో వచ్చే పురుగు మందులకు తట్టుకోగలిగిన శనగ పచ్చ పురుగు తెల్ల దోమ వంటివి విచ్చలవిడిగా పెరిగే అవకాశం ఉన్నది. కాబట్టి ఈ పై మందులకు బదులుగా విత్తన శుద్ధి మందు (కార్బోప్యూరాన్ లేక కార్బో సల్ఫాన్ (20 - 40 గ్రా. కిలో విత్తనానికి) + 3 గ్రా. మాంకోజెబ్) మరియు పొదిలో వేసే గుళిక మందు (కార్బోప్యూరాన్ ఎకరాకు 13 కిలోల వంతున అంటే పొదికి 2 గ్రా. వంతున) లను వాడిన ఎంతో మేలని గమనించబడినది.

5. శనగ పచ్చ పురుగుకు సంబంధించిన నిఘాకార్యక్రమం అమలు జరిపి పురుగు యొక్క ప్రారంభ దశల్ని గమనించి నప్పుడు, జబ్బు క్రిముల రసాన్ని యన్.పి.వి. లేక వృక్ష సంబంధిత మందుల్ని వాడి సరైన ఫలితాన్ని పొందవచ్చును. యిది ప్రాంత వ్యాప్తంగా ఒకేసారి చెయ్యగలిగితే ఎక్కువ ఫలితమిస్తుంది.

6. పైరుపై విచ్చల విడిగా నత్రజని ఎరువులు చల్లకుంటూ పోరాడు. సాధ్యమైనంత వరకు సిపార్స్ వేసిన మోతాదు మొదటిగా నే వెయ్యవలెను.

7. చివరగా ప్రత్తి (తీత) తియ్యగానే పైరును పాలం నుండి తొలగించాలి. పైరుకు నీరు పెట్టి వేసవిలో కూడా పొడిగించి పురుగు తెరలను అగిపోయేట్లు చెయ్యకుండా మళ్ళీ వచ్చే పంటకాలంలో ముందుగానే పెద్ద స్థాయిలో పురుగు పెరిగేందుకు దోహదపడరాదు.

అపరాధాలు :

పెసర్లో పల్లకుతెగులుకు తట్టుకొనే యంయల్.267, పూసా 105, పిడియం 54, యల్ జి జి 407, యల్ జి జి 450, డ్యుయల్.జి2 మినుములో టి 9, యల్ బి.జి 20,

623, 626, 629 మరియు కందిలో వనగపచ్చ పురుగుకు తట్టుకొనే ఐసిపియల్ 332, 84060 యల్ ఆర్ జి 30 వంటివి సాగుకు సస్యరక్షణ దృష్ట్యా మంచివని గమనించవలెను.

అపరాధ సస్యరక్షణలో కూడా ముఖ్య ప్రక్రియగా విత్తన శుద్ధి ఎంతో మేలు చేస్తుంది. వర్షాకాలపు పైర్లపై పై మందులు చల్ల వలసిన అవసరం రాదు. కంది శనగపచ్చ పురుగు అదుపుకై వీలైన చోట్ల యన్.పి.వి. ద్రావణం చల్లితే మంచిది. పూత మీద వేపనూనె, ఎండోసల్ఫాన్, ఎసిఫేట్, క్వినాల్ పాస్, క్లోరిపైరిఫాస్ సరైన పద్ధతిలో చల్లితే పురుగును అదుపు చేయవచ్చును. పురుగు ఉదృత స్థాయిలోకి మారినప్పుడు మందులు చల్లడం మానివేస్తే కొంత పక్షుల ద్వారా మేలు జరుగుతుంది. తద్వారా పైరుకు జరిగిన నష్టం, పెరుగుదల్లో పూరించబడుతుందని గమనించబడింది.

మిర్చి :

ప్రస్తుతం మిర్చి రైతులు "వైరస్" తెగులు గురించి ఎంతో ఆందోళన చెందుతున్నారు. యిది దృష్టిలో ఉంచుకొని లాం ప్రాంతీయ పరిశోధన మిర్చి విభాగం ఈ క్రింది విధంగా సిపార్స్ చేస్తున్నారు. కాబట్టి రైతులు సాగులో మార్పు తెచ్చి మిర్చిని లాభదాయకమైనదిగా మార్చగలరు.

1. వైరస్ను కొంత తట్టుకోగలిగిన జి 4, యల్.పి.వి 205, యల్.పి.వి 305, తెలంగాణా జిల్లాలోని నల్లకాయ మరియు క్రొత్తగా మినికీల్లవ్వబడుతున్న యల్.పి.వి 304, 324 సాగులాయకమని గమనించవలెను.

2. నారుమడిని ఎత్తైన ప్రదేశంలో వేసి - 50 చ.మీ. మడికి 650 గ్రాముల విత్తనాన్ని - రసం పీల్చే పురుగుల్ని అదుపు చేయవలెను. కార్బోప్యూరాన్ గుళికలు (750 గ్రా/ ఎకరా నారుమడికి) నీళ్లు పెట్టినప్పుడు మడిలో చల్లవలెను. కుళ్లు తెగులు వ్యాపించకుండా బోర్డో మిశ్రమం (కాపర్ సంబంధిత మందు) పిచికారి చెయ్యాలి.

3. నాటే ముందుగా వీలున్నప్పుడు, వేప పిండి దుక్కిలో వేసి గుళిక మందుల్ని పొదుల్లో వేసి నాటితే మంచిది. అంతేగాక తరువాత భూమిలో పదునెక్కువగా ఉన్నప్పుడు మరొకసారి గుళిక మందుపై ఆధారపడటం కూడా మంచి ఉపయోగమని

గమనించబడింది. వేనుబంక, ముడత పురుగులపై నిఘా వుంచి వీటి ద్వారా వ్యాపించ బడుతున్న వైరస్ తెగుల్లను రాకుండా చెయ్యాలి.

4. పై మందులూ చల్లబోయే ముందు మిత్రజీవుల సాంద్రతను పరిశీలించాలి. అవసరమనిపిస్తే మోనోక్రోటోఫాస్, ఫసలోన్, ఎండోసల్ఫాన్, ట్రైజోఫాస్, డైక్రోటోఫాస్ ఎసిఫేట్ వంటి మందుల్ని మార్చుకుంటూ వాడాలి.

5. పైరుపై సత్రజని ఎరువుల్ని విచ్చలవిడిగా చల్లిన నష్టదాయకమని గమనించాలి.

ప్రాద్దుతిరుగుడు :

ఈ మధ్య కాలంలో మన రాష్ట్రంలో ఎక్కువగా ఆదరించబడిన మరొక నూనె గింజ పైరుగా దీన్ని బావించాలి. ఈ పైరుపై వర్షాకాలంలో 'ఆర్థర్ వేరియా' అనే జబ్బు ఎక్కువగా వస్తుంది. దీని అదుపుకు "మాంక్ జెడ్" వంటి మందును పిచికారి చెయ్యాలి. రసం పీల్చే మరియు ఆకుల్ని తినే వివిధ రకాల పురుగుల అదుపుకు వేపనూనె, ఎండోసల్ఫాన్ మోనోక్రోటోఫాస్ వంటి మందుల్ని మార్చి మార్చి వాడాలి. తెల్లదోమ అదుపుకు వేపనూనె లేక ట్రైజోఫాస్ పవర్ ప్రేయర్ తో చల్లాలి.

ఆముదము :

(1) కాప్తాన్ లేక థైరమ్ వంటి విత్తన శుద్ధి మందుల్ని (2 గ్రా/కిలో విత్తనానికి) వాడి మొక్కదళలో వచ్చే తెగుల్లను అదుపు చేయవచ్చు.

(2) తెల్ల దోమ, పచ్చదోమ, ముడత పురుగుల అదుపుకు వేపనూనె (ట్రైటాన్ తో కలిపి),

మోనోక్రోటోఫాస్, పాస్పామిడాన్ వంటి మందుల్ని ఆకుల అడుగు బాగానికి తగిలేట్లు చల్లాలి.

(3) ఆముదపు పైరుపై బెడదగా మారే నామాల పురుగు అదుపుకి జబ్బు క్రిముల రసాన్ని మరియు పైరులో వదలగలిగే బదనిక పురుగుల్ని తెప్పించి మంచి ఫలితాన్ని పొందవచ్చు. మొదటిగానే ఘాటు మందులు వాడితే ఈ పురుగు అదుపు తప్పే ప్రమాదమున్నది.

(4) పాగాకు రద్దె పురుక్కూడా ఈ పైరుపై రావటం కుద్దు. దీన్ని అదుపు చేసేందుకు లింగాకర్షణ బుట్టల్ని వాడాలి. ఎక్కువసార్లు గ్రుడ్ల సముదాయం లేక పిల్లపురుగుల గుంపులుగా ఉండే ఆకుల్ని గమనించి, ఏరివేయవలెను.

(5) అవసరమైతే ట్రైజోఫాస్, ఎసిఫేట్ లేక క్లోరిపైరిఫాస్ వంటి మందుల్ని వాడాలి.

చెఱకు :

చెఱకు పైరు నాశించే వివిధ తెగుల్లను పురుగుల్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని ఈ క్రింది చర్యలు ఆచరించాలి.

(1) విత్తనం ద్వారా వచ్చే తెగుల్ల అదుపుకు, వీటిని 52 సెం.గ్రేడ్ డిగ్రీల వేడి నీటిలో 30 నిమిషాలుంచి, నాటవలెను.

(2) ఎర్ర తెగుల్ని తట్టుకొనే కో 975, కోలి 7602, 7701, కో 7508, కోటి 8201, కో ఆర్ 8001 వంటి రకాల్ని ఎన్నుకోవాలి.

(3) వేను పురుగు నివారణకు ఎండోసల్ఫాన్ లేక సెవిడాల్ గుళికలను (30 కిలోలు ఎకరాకు) మొక్క మొదళ్ల వద్ద వేడి నీరు పెట్టాలి.

(4) దోమ మరియు పాలుసు పురుగుల అదుపుకు నిఘా కార్యక్రమం అమలు చెయ్యాలి. అవసరమైతే మలాతియాన్ లేక ఎండోసల్ఫాన్ లేక వేపనూనె మందుల్ని పిచికారి చెయ్యాలి.

తోటల పెంపకానికి ప్రాథమిక చర్యలు

మొదటగా ఏ పండ్ల తోటలు పెంపాలో నిర్ణయించుకోవాలి. మార్కెట్ లో ప్రస్తుతం విస్తారంగా అమ్ముడు పోతున్నది మామిడి, దానిమ్మ, నిమ్మ, సపోటాలంటే పండ్ల తోటల్లో దేనినైనా ఎన్నుకోవచ్చు. పూత సమయంలో ఎక్కువ తేమ, వర్షపాతం, మంచు తో కూడిన వాతావరణం, తక్కువ ఉష్ణోగ్రత, మంచులేని ప్రాంతాలు మామిడి తోటలకు చాలా అనుకూలం. మామూలు చలికాలం, మరియు వేసవి కాలం నుండి 4 మాసాల వరకు 100 సెంటీమీటర్లు మించని వర్షపాతం ఉన్న ప్రాంతాలు జామ పంటకు అత్యంత అనుకూలమైనవి. సపోటాను వివిధ వాతావరణ పరిస్థితులలో కూడా పండివచ్చు. తేమ తో కూడిన వేడి వాతావరణం సపోటా పెంపకానికి అత్యంత అనుకూలం. నిమ్మ తోటల పెంపకానికి మన రాష్ట్ర వాతావరణము మిక్కిలి అనుకూలమైనది.

సామాన్యంగా వ్యవసాయ యోగ్యమైన అన్ని నేలలు తోటల పెంపకానికి అనుకూలమైనవి. కాని తోటలు వేసే నేలలు లోతైనవిగా ఉండి, వేరు బాగుగా వ్యాపించుటకు అనుకూలంగా ఉండాలి. అంటే కనీసం 1 మీటరు లోతువరకు, పెద్ద పెద్ద రాళ్ళు, బండలుగాని వుండరాదు. చౌడు సంబంధమైన భూములు తోటల పెంపకానికి పనికిరావు. తోటల పెంపకానికి ఎన్నిక చేసిన భూమికి ముంపుకు గురికాకుండా, మురుగునీరు పోయే అవకాశం వుండాలి. బరువైన నల్లరేగడి నేలలు తోటలకు అంతగా పనికిరావు. తోటల పెంపకానికి ఎంచుకొన్న భూమికి నీటి వసతి లేదా బావి పడే అవకాశం వుండాలి.

వాణిజ్య స్థాయిలో తోటల పెంపకానికి మార్కెట్ లో గుర్తింపు చెందిన రకాలని ఎన్నుకోవాలి. బంగినిపల్లి (బేనిషాన్), తోతాపురి (బెంగుళూర్, కలెక్టర్ రకాలు) లాంటి మామిడి తోటల పెంపకానికి ఎన్నిక చేసుకోవచ్చు. ఆంధ్రబాద్, బంషేడ్, లేదా లక్ష్మీ 49 (సర్కర్) రకాలలో ఒకదానిని జామ తోటలు పెంపకానికి ఎన్నుకోవచ్చు. క్రకెట్ బాల్ లేదా పాలసపోట వంటి సపోట రకాలు వాణిజ్య పరంగా ప్రశస్తిమైనవి.

గణో, మస్కెట్ లేదా జ్యోతి దానిమ్మ రకాలు వాణిజ్య పరంగా రాణిస్తున్నాయి. కాగజీ నిమ్మ మన రాష్ట్రములో ఎక్కువగా పెంచబడుతున్నవి. సాల్ గుడి, బలాలియన్ (బల్తాయి) మరియు మోసాంబి రకాలు తీయ నారింజలో వాణిజ్య పరంగా ముఖ్యమైనవి.

తోటల పెంపకానికై ఎంచుకొన్న భూమి, నేల గుణగణాలను సవిరమైన పరిశీలనకై, భూమి వైవిధ్యాన్ని బట్టి 1 నుండి 5 ఎకరాలకు, 4 అడుగుల చతురస్రం గల గుంటను 46 అడుగుల లోతు వరకు త్రవ్వి, పొరలు పొరలుగా మట్టి నమూనాను సేకరించాలి.

గొయ్యిలోని భాగాల పొరలను కునుమాపుతో గుర్తించగలిగితే, ప్రతి పొర నుండి విడి, విడిగా ఒక మట్టి నమూనాను సేకరించాలి. ఒక పొర మట్టి ఇంకో పొర మట్టితో, నమూనా సేకరణ సమయంలో కలువ కుండా వుండేందుకు గోయ్యిగా క్రింది పొరనుండి మట్టి నమూనాలను ఒకదాని తరువాత మరొక పొర నుండి విడివిడిగా నమూనాలను సేకరించాలి. భూమి లోను గుర్తించలేని సమయంలో, 15 సెంటీమీటర్లను ఒక పొరగా గుర్తించి ఆ తరువాత ప్రతి 30 సెం.మీ.లకు ఒక పొర చొప్పున నిర్ధారించ వచ్చును. ప్రతి పొరనుండి మట్టి గుణగణాలను ప్రతబింబిస్తూ సన్నటి పొర రూపంలో పొర మొత్తం వచ్చేలా నమూనాను సేకరించాలి. ఒకటేపు లేదా స్కేలుతో కొలిచి పొరమందాన్ని ప్రతి నమూనాతో కొలిచి గుర్తించాలి. చివరగా ప్రతి పొరనుండి సుమారు 1/2 మట్టి నమూనా సేకరిస్తే సరిపోతుంది. వేరు వేరు పొరల నుండి వేరు వేరు నమూనాలను సేకరించాలి. ప్రతి నమూనాతో పాటు రైతు పేరు, చేనుపేరు, చేలోని గొయ్యి సంఖ్య పొర మందం వివరాలతో ప్రతి మట్టి నమూనా సంచిలో ఒక చిట్టా వుంచాలి. ఇలా సేకరించిన మట్టి నమూనాను భూపరీక్షా కేంద్రానికి పంపి, ఎంచుకొన్న నేల తోటల పెంపకానికి అనుకూలమైనదా లేదా అని సలహా తీసుకోవాలి. అలాగే, నీటి నమూనాను కూడా ఒక శుభ్రమైన సీసాలో సేకరించి, సాగు నీటి గుణగణాలను భూ పరీక్షా కేంద్రము ద్వారా పరీక్ష చేయించుకోవాలి. మట్టి, నీటి పరీక్షలలో ఏవైనా ప్రత్యేకమైన సూచనలు భూ పరీక్ష కేంద్రము ఇస్తే, వాటిని విధిగా పాటించాలి.

తోటల పెంపకానికై ఎన్నుకొన్న భూమిని మొదటగా 2-3 సార్లు తోతుగా దున్నాలి, ఇట్టి భూమిలో, మామిడి తోటల పెంపకానికి రకాల్ని బట్టి 7 నుండి 10 మీ. దూరంలో ఒక మీటరు పొడవు, వెడల్పు మరియు తోతు గుంటను త్రవ్వాలి. ఈ గొయ్యిని సారవంతమైన భూములలో 12 మీటర్ల దూరంలో త్రవ్వవచ్చు. సపోటా తోట పెంపకానికి 1 మీ. చతురస్రాకారం గల, తేలిక పాటి భూముల్లో ప్రతి 10 మీ. దూరంలో, సారవంతమైన భూముల్లో ప్రతి 13 మీ.లకు ఒక గొయ్యిని త్రవ్వవచ్చు. జామతోటల పెంపకానికి, 2 అడుగుల చతురస్రంలో తేలికపాటి భూములలో 6 నుండి 8 మీ. దూరంలో లేదా సారవంతమైన భూములలో 10 మీ. దూరంలో ఒక గొయ్యిని త్రవ్వవచ్చు. దానిమ్మ తోటల పెంపకానికి, 2 అడుగుల చతురస్రంలో ప్రతి 5 మీ. దూరంలో గోతిని త్రవ్వవచ్చు. సపోటా, జామ తోటలను కలిపి కూడా వేయవచ్చు. అయితే సపోటా సాళ్య మధ్య, జామ పొదులను నాటాలి. సపోటా చెట్లు

పెరిగేంతవరకు, జామ చెట్లు నాటిన 2వ సంవత్సరం నుండే కాపునిస్తూ, ఆదాయాన్నిస్తాయి.

తోటల పెంపకానికి గొయ్యిని త్రవ్విన తర్వాత, ప్రతి గొయ్యిలో తేలికపాటి నేలల్లోనైతే నల్ల మట్టిని, కద్దిపాటి నల్ల భూమిలో ఎర్రమట్టిని సమపాళ్ళలో కలిపి, 25 కిలోల పశువుల పెంటను 2 కిలోల సూపర్ ఫాస్ఫేట్, 100 గ్రాముల 10% బి.హెచ్.పి. పొడిని స్థానిక పై సారవంతమైన మట్టితో కలిపి, గొయ్యిలను పూడ్చాలి. ఇలా పూడ్చిన మట్టిని రెండు, మూడు వారాల వరకు గట్టి పడేందుకు అవకాశమివ్వాలి. తర్వాత వర్షాల్ని బట్టి జూన్, జూలై మాసాల్లో ఎంపిక చేసుకొన్న మొక్కలని నాటాలి. నాటే మొక్కలను నాణ్యమైన తల్లి మొక్కలు లేదా నాణ్యమైన నర్సరీల నుండి సేకరించాలి. మొదటి 2 సం॥ల వరకు తోట సాళ్య మధ్య కలుపు పెరకుండా, ఆదాయం తీయటానికి, స్వల్పకాల ప్రైర్లను ముఖ్యంగా వేరుశనగ, పెసర, జనుము లాంటి వాటిని పెంచవచ్చు.

ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార సంఘం, అలంగాపురం

రి. నెం. 60/టి.పి.

మండలం : నేరేడుచర్ల.

కార్యవర్గ సభ్యుల జాబితా :

1.	శ్రీ ముద్ది రెడ్డి మల్లారెడ్డి	అధ్యక్షులు
2.	శ్రీ మతి రామినెన్న శాంతమ్మ	ఉపాధ్యక్షులు
3.	శ్రీ బోగాల శరభ రెడ్డి	డైరెక్టర్
4.	శ్రీ బొమ్మనబోయిన్న చిన్న సైదులు	డైరెక్టర్
5.	శ్రీ కట్టా నాగేశ్వరరావు	డైరెక్టర్
6.	శ్రీ అందె సైదయ్య	డైరెక్టర్
7.	శ్రీ పోలవల్లి పాపయ్య	డైరెక్టర్
8.	శ్రీ పోతురాజు శ్రీ నీవాసరావు	డైరెక్టర్
9.	శ్రీ ఇంజమూరి సైదులు	డైరెక్టర్
10.	శ్రీ మతి రూపావతు సమ్మ	డైరెక్టర్
11.	శ్రీ యం.ఎ. సమద్	డైరెక్టర్
12.	శ్రీ మతి అందె పద్మా	డైరెక్టరు

ఉద్యోగుల పేర్లు :

1.	ఖజా జలీల్ అహ్మద్	కార్యదర్శి
2.	సామంతపూడి రవి	పేయిడ్ క్లర్క్
3.	ఆనంపా శ్రీను	జవాన్

సభ్యులకు సంఘం ఇచ్చిన అప్పులు :

స్వల్ప కాలిక అప్పులు	18.00	లక్షలు
దీర్ఘకాలిక అప్పులు	6.00	లక్షలు
మొత్తము	24.00	లక్షలు

వరి సేద్యంలో మెలకువలు

ఆ హోరధాన్యాలలో వరి అతిముఖ్యమైన పంట. రాష్ట్రంలో దానిని దాదాపు 40 లక్షల హెక్టార్లలో పండిస్తున్నారు. దీన్ని ప్రధానంగా ఖరీఫ్, రబీ మరియు వేసవి కాలంలో పండిస్తున్నారు. దీన్ని దాదాపు అన్ని రకాల నేలల్లో పండించవచ్చు. మురుగు నీరు సౌకర్యం, మంచి నీటి వసతి ఉన్న అన్ని సందర్భములలో అత్యధిక దిగుబడి ఉంటుంది.

ఎన్నోరకాల అధికృత్తి వంగడానిని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం, అఖిల భారత వరి పరిశోధనా సంస్థ రూపొందించాయి. కొన్ని ప్రత్యేక సందర్భాలలో మరియు వివిధ ప్రాంతాలలో వివిధ రకాలు ఎంచుకోవలసి వస్తుంది. పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా గుంటూరు, ప్రకాశం, ఖమ్మం మరియు నాగార్జునసాగర్ ప్రాంతనల్లగొండ జిల్లాలో స్వర్ణ, చైతన్య, కృష్ణవేణి, ప్రతిభ, వజ్రం, యం.టి.యు. 4870 బాడవ మసూరి, ప్రభాత్, రకాలను ఖరీఫ్ ఋతువులో వేయదగిన రకాలుగా సూచించబడినవి. ఇవన్నీ 135 నుండి 165 రోజుల లోపల కోతకు వస్తాయి. బాడవ మసూరి మాత్రం 170 రోజులకు కోతకు వస్తుంది.

ప్రకాశం జిల్లా, కడప, అనంతపురం కొన్ని ప్రాంతాలలో క్రొత్త మొలగొళుకులు (యన్.ఎల్.ఆర్. 96-74), పినాకిని (యన్.ఎల్.ఆర్. 96-76), తిక్కన సింహపురి, శ్రీరంగ రకాలు సూచించబడ్డాయి. దక్షిణ తెలంగాణ ప్రాంతంలో సత్య (ఆర్.యన్.ఆర్. 14-46) సాంబ మసూరి (బి.పి.టి. 5204) సరీమా (ఆర్.యన్.ఆర్. 29692) చందన్ (ఆర్.యన్.ఆర్. 74802), ఖరీఫ్ కాలాలకు సూచించబడ్డాయి. ఉత్తర తెలంగాణ ప్రాంతాలకు పోతన, కావ్య, దివ్య, ఎర్రమల్లెలు, సాంబమసూరి, స్వర్ణ, రుద్రమ, రకాలను ఖరీఫ్ కాలంలో పెంచవచ్చు. చైతన్య రకం 150 రోజుల పంట కాలంలో దోమ పోటును తట్టుకోగలదు. ఇది కృష్ణా గోదావరి డెల్టాకు అనువైనది. దోమ కాటు తట్టుకోగల కృష్ణవేణి 150 రోజుల కాలవ్యవధిలో 3 వారములు గింజ నిద్రా వస్థలో వుండి గింజ మారే స్వభావం వుంది. వజ్రం 150 రోజుల కాలవ్యవధిలో దోమ కాటుకు పూర్తిగా తట్టుకోగలదు. ప్రతిభ దోమ కాటుకు పూర్తిగా తట్టుకొని 165 రోజుల్లో పూతకు రాగలదు. ప్రభాత్ (135)

అగ్గితెగులు తట్టుకొనే గుణం ఉంది. 140 రోజుల వ్యవధిగల ఫల్గుణ (ఆర్.పి.డబ్ల్యు 6-17) ఉల్లి కోడు అగ్గితెగులును తట్టుకొని గోదావరి మరియు నాగార్జున సాగర్ లకు అనువైనది. క్రొత్తమొలగొళుకులు పినాకిని, తిక్కన, శ్రీరంగ దీర్ఘకాలిక రకాలు దక్షిణ తెలంగాణ ప్రాంతానికి సూచించిన రకాలు. 120-145 రోజులలో కోతకు వస్తాయి. సాంబమసూరి మాత్రం 150 రోజులకు వస్తుంది. సత్య, సాంబమసూరి అగ్గితెగులుకు తట్టుకొంటుంది. సరీమా 135 రోజుల్లో కోతకు వస్తుంది. 145 రోజుల్లో చందన్ రకం దోమ

కాటుకు తట్టుకొంటుంది. స్వర్ణ మధ్య కాలిక రకాలు పోతన, కావ్య, దివ్య, ఎర్రమల్లెలు, రుద్రమ, ఉల్లికోడును తట్టుకుంటుంది. పోతన కాండం తొలుచు పురుగును కొంతవరకు తట్టుకొంటుంది. ఎర్రమల్లెలు కొంతవరకు నీటి ఎద్దడిని, రుద్రమ ఎండాకు తెగులు, నీటి ఎద్దడిని ఇనుపదాతు లోపనకు తట్టుకొంటుంది. రుద్రమ మధ్యభార ప్రాంతాలకు అరుతడి భూములు అనువైనవి. స్థానిక పరిస్థితులను బట్టి గత అనుభవాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని వివిధ రకాల తెగులను తట్టుకోగల వంగడానిని ఎంచుకోవాలి.

విత్తనం ద్వారా వ్యాప్తించే తెగులను అరికట్టడానికి విత్తన ఖద్ది చాలా అవసరం. దంపనారుమళ్లకు (నీటిలో పెంచే నారుమళ్లకు) కార్పెండైజమ్ 50 శాతం మందును ప్రతి లీటరుకు ఒక గ్రాము చొప్పున కలిపిన ద్రావణంలో వరి విత్తనములను 24 గంటలు నానపెట్టిన తర్వాత మండి కట్టాలి. ఒక కీలో విత్తనానికి ఒక లీటరు మండి ద్రావణం సరిపోతుంది. మెట్టనారు మ్మకు థైడాన్, సెర్పాన్, లేదా కార్పెండైజమ్ కీలో విత్తనానికి 2 1/2 గ్రాముల మందు కలిపి 24 గంటల తర్వాత మెట్టనారుమళ్లలో చల్లవచ్చు. నాలు పద్ధతికి ఎకరానికి సుమారుగా 20 కీలోల విత్తనాలు కావాలి. వెదబల్లి పెంచే పరికి, లేదా వర్షాధార పైరుకు గొర్రుతో వేయడానికి ఎకరానికి 32 నుండి 40 కీలోల విత్తనాలు పడతాయి.

ధృఢమైన అరోగ్యమైన నారు పెరగడానికి ప్రతి 100 చదరపు మీటర్లు (2 1/2 సెంటుకు) ఇక కీలో నత్రజని, 1/2 కీలో భాస్వరం, 1/2 కీలో పొటాష్ దుక్కిలో వేయాలి. ప్రతి సెంటు నారుమడికి 5 కీలోల విత్తనాలు సరిపోతాయి. విత్తనాలు

ఇంకతన్నా ఎక్కువైతే నారు బలహీనంగా ఉంటుంది. తక్కువ అయినట్లయితే నారు సులువుగా రాకుండా వేళ్లు తెగిపోతాయి. 4 నుండి 6 ఆకులు కలిగిన నారును వేయాలి. ముదురు నారుకు నాటినపుడు దగ్గర దగ్గరగా నాలాలి. నారు పైపైన వేయాలి. రోతుగా పెట్ట కూడదు. పైపైన వేసిన నాట్లు పీలకలు ఎక్కువగా తొడిగి 20 శాతం అధిక దిగుబడులు ఇస్తాయి. నాటు పెట్టి పొలంలో ప్రతి 2 మీటర్ల వ్యవధిలో 8 అంగళాల దారి విడిచిపెడితే పైరుకు గాలి, వెలుతురు సౌకర్యం కాకుండా, కలుపు తీయడానికి, మందులు వేయడానికి ఉపయోగరంగా వుంటుంది.

ఎకరానికి 4 బన్నుల పశువుల పెంబ, సుమారు 8 బండ్లు పొలం దున్నేటపుడు చేలో కలిపేలా చల్లి దున్నాలి. నాగార్జున సాగర్ ప్రాంతాలలో సుమారుగా ఎకరానికి 40 కీలోల నత్రజని 24 కీలోల బాస్వరం, 20 కీలోల పొటాష్ ఇచ్చు ఎరువులను వాడవచ్చు. ఇతర ప్రాంతాలలో ఖరీఫ్ లో ఎకరానికి 24 కీలోల నత్రజని, 12 కీలోల బాస్వరం, 12 కీలోల పొటాష్ పరిపాతుంది. నత్రజనిని మూడు ధపాలుగా వేయాలి. చివరి దమ్ములో నాటు పెట్టేముందు 3వ వంతు నత్రజని, సూచించిన పూర్తి ఫాస్పరస్, పొటాష్ ఎరువును చివరి దుక్కిలో వేసి నాట్లు పెట్టాలి. నాట్లు పెట్టిన 30 రోజుల తరువాత కలుపుతీసి 3వ వంతు నత్రజనిని మరియు వెన్ను అంకురార్పణ దశలో మిగిలిన 3వ వంతు నత్రజనిని వేయాలి. జింక్ రోపం ఉన్న భూముల్లో ప్రతి మూడు పైర్లకు ఎకరానికి 20 కీలోల జింక్ సల్ఫేట్ వేయాలి. మాగాణి పొలాలకు ఎట్టి పరిస్థితులలోను కార్నియం, అమ్మోనియా నైట్రేట్, మరియు నైట్రేట్ నత్రజని కలిగిన ఎరువులు వాడరాదు.

నాగార్జున సాగర్ ప్రాంతంలో సూచించిన మోతాదు కన్నా (40 కీలోల కన్నా) దాదాపు 100 కీలోల వరకు నత్రజని వాడుతున్నట్లు పరిశోధనలో తేలింది. దానివల్ల ఎరువులపై పెట్టుబడి వృథా అవ్వటమే కాకుండా పైరుమీద తెగుళ్లు కూడా ఎక్కువ ఆశించే ప్రమాదం ఏర్పడింది. ఈ పరిశోధనల్లోనే 85 శాతం రైతులు ఏమాత్రం పొటాష్ ఎరువును వాడటం లేదని తేలింది సాగర్ ఎడమ కాలువలోని ఎక్కువ భూముల్లో పొటాష్ రోపం ఎక్కువగా వుంది. అందువల్ల పైరు సూచించిన మోతాదులో పొటాష్ ఎరువును విధిగా వాడాలి. నారు మళ్లు ఆలస్య ప్రాంతాలలో స్వల్పకాలంలో పెరిగే పచ్చిరొట్ట ఎరువును పెంచి వాడవచ్చు. వరికి సస్యరక్షణా వివరాలు సస్యరక్షణ వ్యాసంలో ఇవ్వబడ్డాయి పరిశీలించగలరు.

ఎలుకల వల్ల వరిపైరు చాలా ప్రాంతాలలో విపరీతమైన నష్టాలకు గురవుతుంది. ఈక్రింది పద్ధతిలో ఎలుకలను సమర్థవంతంగా నిర్మూలించవచ్చు. మొదటి రోజు ఎలుకలున్న కన్నాలను గుర్తించి 20 గ్రాముల విషము కలపని ఎరను (98 పాళ్లు నూకలు, 2 పాళ్లు నూనె) ప్రతి కన్నంలో వుంచాలి. 3వ రోజు 10 గ్రాముల విషపు ఎరను (96 పాళ్లు నూకలు, 2 పాళ్లు నూనె 2 పాళ్లు జింకు ఫాస్ఫేడ్) కన్నంలో వుంచాలి. 4వ రోజు చనిపోయిన ఎలుకలను పూడ్చి పెట్టాలి.

తెగుగుయున్న కన్నాలను మట్టిలో మూయాలి. 5వ రోజు మరల తెగుకున్న కన్నాలను అల్యూమినియం హైడ్రేట్ వాడటం వల్ల మంచి ఫలితాలు ఉండవు. అందువల్ల అల్యూమినియం హైడ్రేట్ కు బదులు ట్రోమోడయోరోన్ (15 గ్రాముల ప్రతి కన్నమునకు) వాడాలి. పదమూడవ రోజున ట్రోమోడయోరోన్ 15 గ్రాముల ప్రతి కన్నమునకు మరియొక్కసారి వాడాలి.

వరిలో అధిక దిగుబడులు సాధించడానికి ఈక్రింది సూచనలు రైతు సోదరులకు ఎంతో ఉపయోగపడతాయి.

1. నారు మడిలో సస్యరక్షణ అత్యంత కీంకర్మైన విషయం.
2. నారు తీసి నారు వేళ్లు క్లోరినైరిఫాస్ 0.02 శాతం ద్రావణంలో 200 వందల రీటర్లు నీటిలో కలిపి ఆ మిశ్రమములో నారు వేర్లను 12 గంటలు ఉండాలి. తనపైతే 200 మిల్లీ రీటర్ల మందును 200 లీ. నీటిలో మరియు 2 కీలోల యూరియ కలిపిన ద్రావణంలో నారు వేర్లను 3 గంటలు ఉంచి నాటిన పైరుపై వచ్చు పురుగుల తాకిడిని కనీసం 20 రోజుల వరకు తట్టుకుంటుంది.
3. పొలాల గట్లను బాగా కుర్రవరచి మెడతల గుడ్లు లేకుండా చేయాలి. అలాగే నాటుటకు రెండు మూడు వారాల ముందే దమ్ము చేయాలి.
4. నారు మళ్ళ మధ్య 5 లేక 6 అంగుళాల వ్యతం బాగా ఉంచినట్లైతే మందుల పీచికారికి ఉపయోగపడుతుంది. పైరులో ప్రతి మీటరుకు రెండు సెంటీమీటర్లు బాటలు వేయడం వల్ల సస్య రక్షణ చర్యలు తేలిక అవుతుంది. నత్రజనిని ఎరువులు నాటిన తరువాత 45 రోజుల్లో వేయడం పూర్తి చేయాలి.
5. రెల్ల రాల్చు పురుగు ఉన్నట్లైతే మందులు సాయంత్రపు వేళలో చల్లాలి. కొన్ని ప్రత్యేక మందులు అవసరం లేకుండానే పురుగులను తీసే వరాన్న జీవులను వదడం మంచిది.
6. వరి కోతలు మొక్కల మొదటి వరకు కోయాలి.
7. క్రిమికీటకాలను తట్టుకొనే వంగడాంను ఎంచుకోవాలి. పైరులో కొద్ది పురుగులున్నా అవసరంగా మందులు చల్లి ఆదనపు ఇచ్చు చేయరాదు.
8. సామూహిక సస్యరక్షణ మేలైనది. అలాగే కుర్రమైన సాగు పద్ధతులను పాటించాలి.
9. టుంగ్రో హ్యాథి సాకిన మొక్కలను వెంటనే నిర్మూలించాలి. లేదా కార్పొవిరాన్ గురికలను నారు మడిలో హెక్టారుకు 40 కీలోలు చల్లాలి. టుంగ్రో వ్యాధికి పీపారు చేయబడిన మందులను మూడు నాలుగు సార్లు పీచికారి చేసి తెగులు వ్యాప్తచెందకుండా చేయవచ్చు.
10. ఆకు ఎండు తెగులకు ముందులు పనికిరావు. అగ్గితెగులు సాకినట్లైతే 0.1 శాతం ఎడిఫెన్ హాస్ లేక 0.1 శాతం కార్బండిజన్ పీచికారి చేసి నివారించవచ్చును.

ఖరీఫ్ వ్యవసాయం - ఒక వ్యూహం

- డా॥ ఎ. ప్రసాదరావు

వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాద్

కొద్ది వారాలలో ఖరీఫ్ పంట కాలం మొదలవుతుంది. పూర్తి వర్షాల ప్రారంభంతోనే ఖరీఫ్ కాలం మొదలవుతుంది. ఈ లోపల ఆకాల వేసవి వర్షాలు రావచ్చు. అందువల్ల పూర్తి స్థాయి వర్షాలు ఖచ్చితంగా ఎప్పుడు మొదలవుతాయో ముందుగానే ఊహించటం చాలా కష్టం. అయినా, గత అనుభవాన్ని దృష్టిలో వుంచుకొని స్థానిక పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ఖరీఫ్ పంటల ఉత్పత్తికి ఇప్పటి నుండే సన్నాహాలు చేయాలి. తమ తమ కమతాలలో ఆచరణీయమైన పంటల ప్రణాళికను తయారు చేయడం ఖరీఫ్ వ్యవసాయంలో ప్రథమ వ్యూహంగా గుర్తించాలి.

పంటల ప్రణాళిక తయారీలో గమనంలో తీసుకోదగ్గ విషయాలు

పంటల ప్రణాళిక తయారీలో వనరుల లభ్యత అంటే భూమి దాని స్వభావం, పెట్టుబడి, శ్రమ చేయగల మనుషుల లభ్యత; వివిధ పైర్ల ఉత్పత్తికి స్థానిక అనుకూల అననుకూల పరిస్థితులు అవసరాలు కాకుండా గత అనుభవాల్ని కూడా దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి. అందుబాటులో వున్న వనరులను సమర్థవంతంగా వినియోగించు కుంటూ ఉత్పత్తిలోని ఒడిదుడుకులను సమర్థవంతంగా తీర్చుకొనే వ్యూహాన్ని ఆచరించాల్సి వుంటుంది.

మొత్తం కమతాలలో 76% చిన్న, సన్నకారు రైతులకు సంబంధించినవే. ఇంకో 15 - 20 శాతం మధ్య తరగతి రైతులకు సంబంధించినవి. వర్షాధార ప్రాంతంలో వ్యవసాయం అత్యధిక ఒడిదుడుకులకు గురి అవుతుంది. నమ్మదగిన సాగునీటి వసతిగల ప్రాంతాలలో చీడ, పీడల వల్ల, పకృతి వైపరీత్యాల వల్ల మరియు నిలకడ లేని ధరల వల్ల వ్యవసాయంలో ఒడిదుడుకులు ఎక్కువగా వుంటాయి. అందువల్ల పంటల ప్రణాళికలో పై విషయాల్ని గమనంలో వుంచుకోవాలి.

ఇంతవరకు జరిగిన పరిశోధనల్లో మిశ్రమ వ్యవసాయ పద్ధతి అన్ని పరిస్థితుల్లో ఒడిదుడుకులను సమర్థవంతంగా తట్టుకొని, వ్యవసాయ ఉత్పత్తులలోని ఉప ఉత్పత్తులను

సమర్థవంతంగా వినియోగించుకొని, కుటుంబ సభ్యులకు గరిష్ట ఉద్యోగ వసతులు కల్గిస్తూ, అత్యధిక ఆదాయం కలుగజేస్తుందని తేలింది. అందువల్ల కేవలం పంటల ఉత్పత్తి పైననే ఆధారపడకుండా వాటితోపాటు పాడి పరిశ్రమకు, గొర్రె, మేకల పెంపకం, కోళ్ల పెంపకం, పట్టుపురుగుల పెంపకం వంటి ఉప ఉత్పత్తులను మిశ్రమ వ్యవసాయంగా ఖరీఫ్ వ్యవసాయంలో భాగంగా ఆచరించాలి.

బావుల క్రింద పంటల ప్రణాళికలో లభ్యమయ్యే నీటి పరిమాణాన్ని ఆధారంగా తీసుకొని పలు పంటలు అత్యధిక విస్తీర్ణంలో పండేలా ఆచరించాలి. బావి సాటితోపాటు వర్షపు సాటిని కూడా సద్వినియోగం చేసుకోడానికి ఖరీఫ్ కాలంలో ఎక్కువగా నీరు అవసరమయ్యేవరి లాంటి పైర్లను పెంచవచ్చును. ఒకే సంవత్సరం పలుమార్లు వరి పండించడం వల్ల కలిగే దుష్ప్రభావాలను తట్టుకోవడానికి వరి కోసిన తర్వాత ఆరు దశ్లతో పండే ముక్కజొన్న, లేదా వేరుశనగ, పొద్దుతిరుగుడు మినుము లాంటి పైర్లను స్థానిక అనుభవాల్ని దృష్టిలో వుంచుకొనిచేయవచ్చును.

ఇక వేసవి కాలం మూడవ పైరుగా తక్కువ నీటితో తక్కువ కాలం పండే ముక్కజొన్న లేదా కూరగాయలను పెంచవచ్చు. ఈ బావినీటి సేద్యంతో తొలకరి వర్షాలతో ఒకవైపు వరి నారు పెంపకానికి ఏర్పాటు చేసుకొని, మిగతా భూమిలో భూసార అభివృద్ధికి స్వల్ప కాలిక పచ్చిరొట్టె పైర్లు (జనుము, లేదా పెసర జిలుగు లాంటి పైర్లు) వేయవచ్చు.

భారీ ప్రాజెక్టుల క్రింద పంటల ప్రణాళికలో రైతులకు తక్కువ స్వాతంత్ర్యం ఉంటుంది. కాలువల్లో నీటి పారుదల వర్షారంభంపై, వర్షాలస్థాయిని బట్టి నిర్ణయించబడుతుంది. గత సంవత్సరం అనుభవాన్ని తీసుకుంటే, నాగార్జున సాగర్ వంటి భూ ప్రాజెక్టు క్రింద జూలై చివరిలో నాల్గవ నీరు వదిలినా,

సెప్టెంబర్ లో కూడా నాల్గు కొనసాగాయి. అప్పటి వరకు స్థానికంగా చెదురుమదురు వర్షాలున్నా భూమిని వృధాగా ఏ పైరు లేకుండా (పడాపుగా) వుంచటం జరిగింది. ఇటువంటి పరిస్థితులను ముందుగానే ఊహించటం కష్టం కావున తొలకరి వర్షాలలో భూమిని దున్ని పెసర లాంటి స్వల్ప కాలిక పైరును వేస్తే ఒకవేళ ప్రాజెక్టు నీరు ముందుగానే లభ్యమయితే, వేసిన పైరును చేత్తో కలియబెట్టే భూసారం కొంత అభివృద్ధి చెందుతుంది. సాగు ఆలస్యంగా లభ్యమైన ప్రాంతాలలో పెసర పైరును కోసి పై అవశేషాలను భూమిలో కలియబెట్టి భూసారాన్ని అభివృద్ధి చేయవచ్చు. ఇప్పటికే ఈ పద్ధతిని కొంతమంది రైతులు ఆచరిస్తున్నారన్నారు.

ఇక వర్షాధార ప్రాంతాలలో వర్షాగమనం, పరిమాణం ముందుగానే అంచనా వేయడం చాల కష్టం. ఇటువంటి పరిస్థితులలో అకాల, సకాల వర్షాల సద్వినియోగానికి పైర్లతో పాటు పండ్ల చెట్ల పెంపకం, లేదా పలు లాభాలు కలిగి ఉండే సుబాబుర్, అటవీ వ్యవసాయ యాజమాన్యం ఆదాయ స్థిరీకరణకు ఎంతో మంచిదని కనుగొనబడింది. అందువల్ల ఖరీఫ్ వ్యవసాయ వ్యూహంలో భాగంగా వాలుకు అడ్డంగా సమతల రేఖలపై (కాంటార్) సీతాఫలం, జామ, మామిడి లాంటివి లేదా గట్లపై కుంకుడు, సుబాబుర్ లాంటి చెట్లను పెంచవచ్చు. సమతల రేఖలపై (కాంటార్)లు గట్లను వర్షాలకు ముందుగానే నిర్మించినా, పై చెట్లను మాత్రం వర్షాలు పూర్తి స్థాయిలో మొదలైన తర్వాత మాత్రమే గట్లపై భాగంలో నాటాలి. ఈ గట్ల మీద పైలో లాంటి గడ్డి గింజలను ఒకసారి చల్లితే ప్రతి సంవత్సరం తనంతట తానే సాంత విత్తనాలతో పెరిగి పశువులకు మేతగా తోడ్పడడమే కాక గట్ల స్థిరీకరణకు, భూసార పెంపుదలకు ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది. వర్షాధార ప్రాంతాలలో మిశ్రమ వ్యవసాయంతో పాటు మిశ్రమ పంటలు వ్యవసాయోత్పత్తిలోని ఒడిదుడుకులను తట్టుకొని అకాల, సకాల వర్షాల సద్వినియోగానికి మరియు భూసార అభివృద్ధికి ఎంతో ఉపయోగ పడతాయని అనుభవం చెప్పుంది. అందువల్ల ఈ ప్రాంతాలలోని రైతులు పంటల ప్రణాళిక రూపొందించడంలో మిశ్రమ పైర్ల పద్ధతిని విధిగా అనుసరించాలి. మిశ్రమ పైర్ల వినియోగంలో ఒక పైరు పప్పు జాతికి సంబంధించినదై దీర్ఘకాల పెరుగుదల వుండాలి. ఉదాహరణకు జొన్న, కంది, లేదా కంది వేరుశనగ, కంది పెసర లాంటి మిశ్రమ పైర్లు చాల ఉపయోగమని వివిధ ప్రాంతాలలో

నిరూపించబడింది.

పంటల ప్రణాళికా వ్యూహంలో వివిధ పంటల ధరల స్థాయి మరియు అవసరాలు గమనంలో వుంచుకోవాలి. చిన్న, సన్న కారు రైతులు శ్రమశక్తిని అత్యధికంగా ఉపయోగించుకొనే పైర్లు తమ గృహ అవసరాలు ప్రధానంగా తీరుస్తూ, కుటుంబ సభ్యుల ఉపవృత్తులను, ఉప ఉత్పత్తులకు సమకూర్చే పైర్లను ఎంపిక చేసుకోవాలి. ఉదా. పొడిపరిశ్రమ ఉపవృత్తిగా వుంటే పశుగ్రాసానికి పనికి వచ్చే జొన్న పైర్లకు ప్రాధాన్యం వుండాలి. అలాగే గట్లపై వేసే "పైలో" గడ్డి కూడా పెంచాలి. కోళ్ళ పెంపకం ఉన్న చోట మొక్కజొన్న పైరు వేసుకోవచ్చు.

పై సూచనలతో పాటు స్థానిక అవసరాలను అవకాశాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని పంటల ప్రణాళిక తయారు చేసుకుంటే ఖరీఫ్ వ్యవసాయంలో అధిక ఆదాయం పొందవచ్చు.

నేలల స్వభావాన్నిబట్టి యాజమాన్య పద్ధతులు :

అధికోత్పత్తికి నేలల గుణగణాలు మరియు వాని ఉత్పత్తి అవరోధాలను దృష్టిలో వుంచుకొని వివిధ యాజమాన్య పద్ధతులు ఆచరించాల్సి వుంటుంది. వర్షాధార ప్రాంతాలలో యాజమాన్య పద్ధతులన్నీ ప్రతి వర్షపు నీటి బిందువును సమర్థవంతంగా వినియోగించుకోవడానికి ఉద్దేశించబడి వుండాలి. వర్షాలకు ముందుగానే వాలుకు అడ్డంగా సమతలంపై వాలు తీవ్రతను బట్టి గట్ల నిర్మాణం చేయాలి. నాలుగు శాతం వాలువరకు వాలుకు అడ్డంగా నిర్దేశించిన సమతల సాల్లలో దుక్కి దున్నవచ్చు. తేలికపాటి ఇసుక లేదా దానికి సంబంధించిన తేలిక నేలల్లో ఈ విధంగా చేయవచ్చును. సమతల సాల్లను గుర్తించడానికి వీలుగా "పట్టివేరు" అనే గడ్డి మొక్కలను కూడా పెంచవచ్చు. సమతల సాల్లను మరియు సమతల గట్టు పరిమాణం నిర్ణయించడానికి సాంకేతిక సహాయం తీసుకోవాలి. ఇట్టి నేలల్లో దుక్కిని వేసవి వర్షాల ముందే లోతుగా దున్నితే వర్షపు నీరు భూమిలోనికి ఇంకుతుంది. తదుపరి వర్షపు నీరు నేలలోనికి పేల్చబడి మొక్కకు బాగా ఉపయోగపడుతుంది. ఈ స్థితిలో పైరు బెట్టును బాగా తట్టుకుంటుంది. కొన్ని చరిత్ర బూముల్లో కొద్దిపాటి వర్షానికే భూమిపై గట్టి పార ఏర్పడి పెరిగే పైరుకు ఆటంకపడుతుంది. ఈ గట్టి పార విత్తిన వెంటనే తేలిక పాటి వర్షం తరువాత ఎండల వల్ల ఏర్పడితే, మొలసిన మొక్క అసలు బెటికి రాకుండా (పైపెట్టు) పైరు పూర్తిగా నష్టపోవచ్చు. ఇటువంటి

భూముల్లో ఎకరానికి 20 క్వంటాల్ల వరి పూక వర్షాల ముందుగానే నేలపై చల్లి గుంటక లేదా దంతెత్ భూమిలో కలియదున్నితే నేలపై చెక్కు ఏర్పడకుండా వర్షపు నీటిని అధికంగా పీల్చుకొని వాటి దిగుబడి పెరగగలదని నిరూపించబడింది. వరి పూక, లేదా వేరుశనగ పాట్టు, లేదా పెసర పాట్టు లేదా ఇతర చెత్త చెదారాలు, విరివిగా దొరికే చోట చరిక నేలల్లో వీటి వేసి ఈ భూముల ఉత్పాదక శక్తిని పెంచవచ్చు.

ఇక నల్లరేగడి భూములు విస్తారంగా ఉన్న చోట వర్షపు నేల కోతను నివారించడానికి 600 మి.మీ. కన్నా తక్కువ వర్షపాతం వున్న ప్రాంతాలలో సమతలంమీద గట్లను (కాంటూర్ గట్లు) నిర్మించాలి. దానికంటే ఎక్కువగా వర్షం వున్న ప్రాంతాలలో కాంటూర్ ల మీద కోతకు గురికాకుండా ఉండేటట్లు కాలువ మరియు గట్లను (graded) బండల్లను నిర్మించాలి. ఈ గట్ల స్థిరీకరణకు 'స్టైలో' గడ్డిని గట్లపై పెంచవచ్చు. కాల్య గట్ల వెంబడి సుబాబుల్ లేదా ఇతర పండ్ల చెట్లను పెంచవచ్చు. ఇటువంటి భూముల్లో ఒకవేళ ప్రస్తుతం ఒకే పైరును వర్షం తర్వాత పెంచే ఆచారం వుంటే, నాటికీ బదులుగా జొన్న, కంది మిశ్రమ పంటలకు వర్షాలు ముందుగానే లోతుగా నాటి పెంచవచ్చునని అంతర్జాతీయ ఉష్ణప్రాంత పంటల పరిశోధనా కేంద్రంవారు చెబుతున్నారు.

సాగునీటి ఆధారంతో పండే ప్రాంతాలలో చౌడుకు సంబంధించినటుంటియ దోషాలుంటే వాటికి తగిన పద్ధతులు అనుసరించాల్సి వుంటుంది. లేనిచో పెట్టుబడి ఎంత పెట్టి, ఎంత శ్రమ చేసినా తగిన ఫలిం వుండదు.

పెట్టుబడి సేకరణ :

వ్యవసాయోత్పత్తిలో తగిన సమయంలో పెట్టుబడి లభ్యత చాల అవసరం. దీనికి పరపతి చాల ముఖ్యం. అధిక దిగుబడి విత్తనాలకు, ఎరువులు, క్రిమికీటక మందులు కొనడానికి, నాల్లకు, కోతల సమయంలో ఖర్చు అధికంగా వుంటుంది. దీన్ని ముందుగానే ఖచ్చితంగా అంచనా వేయవచ్చు. తీరు సమయంలో అందుబాటులో వుండేలా వీరియితే సాంత పెట్టుబడిని సమకూర్చుకోవడం లేదా సహకార బ్యాంకులు లేదా వాణిజ్య బ్యాంకుల నుండి అప్పు ఏర్పాటు చేసుకోవడం ముందుగానే వ్యూహం వేసుకోవాలి. కొన్ని సమయాల్లో చీడలు, పీడలు వచ్చినప్పుడు పెట్టుబడి లభ్యతలో కొద్ది రోజుల

ఆలస్యం కూడా చాల నష్టం కలుగజేస్తుంది. అందువల్ల పెట్టుబడి లభ్యతకు ఒక వ్యూహం ముందుగానే అంచనా వేసి ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. చిన్న సన్నకారు రైతులు తమ చేసులో ఎక్కువ భాగం తమ ప్రమనే ఉపయోగించుకోవటం వల్ల ముఖ్యంగా క్రిమి, కీటక మందుల సమయంలో పెట్టుబడి ముందుగా, సేకరించుకోవాలి.

విత్తనాల సేకరణ :

తరుణం వచ్చిన తర్వాత వెతుక్కునే కంటే ముందుగానే విత్తనాలను సేకరించుకోవాలి వ్యవసాయ వ్యూహంలో ప్రధానంగా వుండాలి. అధిక దిగుబడి వంగడాలను దాదాపు అందరు రైతులు వాడుతూనే వున్నారు. ఒకవేళ తాము పండించిన పంటలో బెరుకులు లేదా ఇతర రకాలు కలిసివుంటే ముందుగానే విత్తన మార్పిడికి ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. తాటి రైతుల సహకారాన్ని, వ్యవసాయ శాఖ సహకారాన్ని ముందుగానే ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. విత్తనాలను వ్యాపారస్తుల నుండి కొనుగోలు చేసినప్పుడు పాకెట్ పై గడవులేదీ, విత్తన రకం స్పష్టంగా పరిశీలించి బ్యాచ్ నెంబర్ తో సహా రగీదుపై వ్రాయించుకోవాలి. రగీదు లేకుండా ఏ విత్తనాలను కొనరాదు. హైబ్రిడ్ విత్తనాలు కొనే సందర్భాలలో నమ్మకమైన వ్యాపారస్తుల నుండి నమ్మకమైన రకాలను రగీదుపై కొనాలి. ఇటీవల ఎన్నో ప్రయివేటు విత్తనాల కంపెనీలు దురదృష్టంగా కొంతమంది రైతులు తమ వద్ద వున్న రకాల దిగుబడి స్థాయిని అతిగా చూపుతూ మార్కెట్ రేటుకంటే ఎన్నో రెట్లు ధరతో అమ్ముతున్నారు. ఇటువంటి వారి నుండి రైతులు జాగ్రత్తపడాలి.

భూసార యాజమాన్యం - ఎరువుల ఎంపిక :

దీర్ఘకాల అధికోత్పత్తికి శాస్త్రీయ భూసార యాజమాన్యం చాల అవసరం. భూసార యాజమాన్యానికి కేవలం రసాయనిక ఎరువుల వాడకమే సరిపోతుందని చాలా మంది రైతుల్లో ఒక అభిప్రాయముంది. దీర్ఘకాల అధికోత్పత్తికి సేంద్రీయ మరియు రసాయనిక ఎరువులతో కలిపి వాడితే మంచిదని తేలింది. దీనికి సమీకృత ఎరువుల యాజమాన్యం చాల అవసరం. లభ్యతను బట్టి వేసవి కాలంలో గొర్రెల మంద పెట్టించడం అవసరం. ఈ వేసవిలోనే వృధాగా చెల్లక్రింద వున్న ఆకులు, మొదలైనవి పెంటతో కలిపి కంపోస్టు చేయవచ్చు. పంది, కోళ్ల పశువుల పెంట విరివిగా దొరికేచోట వాడవచ్చు. అవకాశమున్న చోట పచ్చి రొట్టె తొలకరి వర్షాలలో పెంచి భూమిలో వేయవచ్చు.

చివరికి పశువుల పెంబ కూడ వాడివచ్చు. ఈ సేంద్రియపు ఎరువులను పలుచగా నైనా (ఎకరానికి 10 బండ్లు) ప్రతి ఏటా వేయాలి. దీనితోపాటు రసాయనిక ఎరువులు కొద్ది మోతాదులో నైనా వేయాలి. ఈ రసాయనిక ఎరువులలో భూసార పరీక్షపై వాడాలి. భూసార పరీక్షకు సేకరించడానికి 'మే' నెల అనుకూలమైనది. ఎరువులవాడకంలో భూసార పరీక్ష కేంద్ర బిందువుగా వుండాలి.

రసాయనిక ఎరువులు కొనేటప్పుడు చాలా ముఖ్య జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. సీలు తీసిన సంచులనూ రోజు లేకుండా ఎట్టి పరిస్థితిలో తీసుకోరాదు. నమ్మకమైన వ్యాపారస్థుల నుండి కొవాల్సిన ఎరువులు కొనేటప్పుడు కేవలం ధరని మాత్రమే దృష్టిలో వుంచకోకుండా నిర్ణయం తీసుకోవాలి. ఎరువులో వున్న పోషక పదార్థాల స్థాయిని బట్టి (ఇది ప్రతి సంవత్సరం ప్రాసెస్ వుంటుంది) నిర్ణయం తీసుకోవాలి. ఒకవేళ కాంప్లెక్స్ ఎరువులు దొరకకపోతే వాటిని బ్లాక్ మార్కెట్ లో కొనేకంటే సూటి ఎరువులు యూరియా, సూపర్ ఫాస్ఫేట్, మ్యూరేట్ ఆఫ్ పొటాష్ ద్వారా వాడవచ్చు. కొంత మంది రైతులు 17 & 17 & 17 లాంటి ఎరువులు మార్కెట్ లో విస్తృతంగా దొరకనప్పుడు బ్లాక్ మార్కెట్ లో అధిక రేట్లకు కొంటారు. ఇలా కాకుండా డి.ఐ.సి., మ్యూరేట్ ఆఫ్ పొటాష్ తో కలిపి వాడాలి. ఎంత పరిమాణంలో ఎరువులు వాడాలి అన్నది తేలికపాటి శాతం లెక్కి ద్వారా లెక్కించవచ్చు. చాల ప్రాంతాలలో రైతులు కేవలం నత్రజని ఎరువును వాడుతూ పొటాష్ ఎరువులు వాడటంలేదు. నాగార్జునసాగర్ ఎడమ కాలువ రైతుల్లో 87% రైతులు పొటాష్ ను ఏ రూపంలోనూ వాడటం లేదని పరిశోధనలో తేలింది. అటువంటి స్థితిలో ఎరువులపై ఎక్కువ పెట్టుబడి పెట్టినప్పటికీ అధిక దిగుబడి రాదు. అందువల్ల లోపాలున్న అన్ని పోషక పదార్థాలను వేయాలని రైతులు గమనించాలి. లేనిచో ఎరువుల మీద పెట్టుబడి వల్ల రావల్సిన లాభం రాదు.

ఎరువులు కొనడానికి పూర్తి పెట్టుబడి చాలా సందర్భాల్లో అందుబాటులో ఉండదు. ఇటువంటి స్థితిలో లభ్యమయ్యే కొద్దిపాటి కొనదగిన రసాయనిక ఎరువులను కొద్ది స్థాయిలో వేసే కన్నా తక్కువ స్థాయిలో నైనా పెరుకు మొత్తం వేస్తే ఎక్కువ ఆదాయం వస్తుందని పరిశీలనలో తేలింది. అందువల్ల లభ్యమయ్యే పెట్టుబడి స్థాయిని బట్టి ఎంత స్థాయిలో ఎరువులు వాడాలి అనేది నిర్ణయం తీసుకోవాలి.

ఎరువుల వల్ల కలిగే లాభం ఎంత ఎరువులు వేశాం అనేదాని కంటే ఏ ఎరువులు వేశారు, ఎలా వేశారు మరియు పంపిణీత యాజమాన్య పద్ధతులపై ఎరువుల సద్వినియోగంపై ఆధార పడి వున్నది. అందువల్ల వేయబోయే ఎరువుల పూర్తి

సామర్థ్యాన్ని వినియోగించుకోవడానికి తగు యాజమాన్య పద్ధతులు అనుసరించాల్సి వుంటుంది. ఎరువుల సామర్థ్యం పూర్తిగా ఎలా వినియోగించుకోవాలో గత రైతువాణి సంచికలో చూడగలరు.

చీడ పీడల స్థాయి వాతావరణంతో పాటు ఎరువుల వాడకంపై కూడా ఆధారపడి వుంటుంది. వీటి నిరోధానికి మతుల్య ఎరువుల యాజమాన్యం చాలా ముఖ్యం. నత్రజని ఎరువును (యూరియా) సూచించిన స్థాయికన్నా ఎక్కువగా వాడటం కాని నత్రజని లేదా పాస్ఫరస్, పొటాష్ ఎరువులను సమతుల్యంగా వాడకపోవటం వల్ల కానీ ఇతర పోషక పదార్థాల (జింక్) లోపం వల్ల గానీ చీడపీడలు ప్రైర్లని ఎక్కువగా ఆశించవచ్చు. వీటి సమతుల్య వాడకానికి భూసార పరీక్ష చాలా అవసరం.

అంతర్కృషి-కలుపు నివారణ-పంట మార్చిడి-మార్కెటింగ్

పైరు సత్వర పెరుగుదలకు, కలుపు నివారణకు, వర్షాదార ప్రాంతాల నేలలోని నీటి పరిరక్షణకు, అంతర కృషి చాలా అవసరం. వర్షాదార ప్రాంతాలలో ఈ అంతర కృషి దంతే ద్వారా చేస్తారు. ఆరుతడి పంటలలో దంతే ద్వారా కాని మనుషుల ద్వారా కాని చేయచ్చు. కలుపు నివారణకు వివిధ రకాల మందులు మార్కెట్లో దొరుకుతున్నాయి. వ్యవసాయ కార్మికుల లభ్యత సమస్యగా వున్నప్పుడు గానీ లేదా అధిక వర్షాల వల్ల కలుపు తీయడానికి వీలుపడని సందర్భాలలో మాత్రమే ఈ మందులు వాడాలి. స్థాయికి మించి వాడిన సందర్భంలో ఇవి ప్రధాన పంటకు నష్టం కల్గించవచ్చు. పలు సందర్భాలలో ఇటువంటి రసాయనాలు ఎంపిక చేసిన కొన్ని మొక్కలను మాత్రమే చంపగలవు. పైరు పెరుగుదలలో చీడ పీడలను నిత్యం గమనిస్తూ అవి ఉదృత స్థాయిలోకి వెళ్లే గత్యంతరం లేని పరిస్థితిలో మాత్రమే ఈ పురుగు మందులను వాడాలి. అతిగా గాని లేదా సూచించని మోతాదులో గాని లేదా విరివిగా గాని కీటక మందులను వాడినట్లయితే దుష్ప్రతిఫలాలు కలగవచ్చు. ప్రత్తిలో తెల్లదోమ ఇలా సమస్యగా మారిందే.

మార్కెట్ వ్యవస్థ ప్రస్తుతం దోపిడితో ఇమిడి వుంది. రైతులకు అనుకూలంగా లేదు. స్వేచ్ఛా వ్యాపారం పేరుతో లేదా మార్కెట్ నిర్దేశిత ఉత్పత్తి పేరుతో వ్యవసాయ రంగం అధిక భారానికి దోపిడికి గురౌతున్నది. ఈ స్థితిలో రైతులు సంఘటిత శక్తితో తమ ఉత్పత్తులకు న్యాయమైన గిట్టుబాటు ధరలు వచ్చేలా కృషి చేయాలి.

తెలంగాణ ప్రాంతము - కౌలుదారీ చట్టాలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణ ప్రాంతం) కౌలుదారీ మరియు వ్యవసాయ భూముల చట్టం సెక్షన్ 7 లేదా 8 ప్రకారం చేసుకొనే కౌలు ఒప్పందం లిఖిత పూర్వకంగా ఉండాలని, అట్టి ఒప్పందం చేసుకొన్న నాటి ఉండి 30 రోజుల రోపు దాని కాపిని తహసీల్దారు కార్యాలయంలో దకలు పర్చాలని సెక్షన్ 9 నిర్దేశించినది.

ఈ చట్టంలో సెక్షన్ 6 నుండి 9 వరకు పేర్కొన్న పద్ధతిలో మినహా ఇతర పద్ధతులలో చేసుకొన్న ఒప్పందాలు చెల్లవు. అటువంటి చెల్లని ఒప్పందానికి పూర్వం ఎవరి అధీనంలో భూమి ఉన్నదో ఆ కౌలు దారుని యొక్క హక్కుల రక్షణ అవసరం అని కలెక్టర్ భావించనట్లయితే, చెల్లని ఒప్పందం క్రింద ఉన్న భూమి నుండి ఆ కౌలుదారుని తొలగించే అధికారాన్ని సెక్షన్ 10 కల్పించింది.

కౌలురేట్లు :

ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 10 ప్రకారం వివిధ రకాల భూములకు 'గరిష్ట వార్షిక కౌలు రేటును ఈ క్రింది విధంగా నిర్ణయించింది.

ఎ) మెట్ట (బుష్క), చరిక భూములు	భూమి శిస్తుకు	4 రేట్లు
బి) సల్లరేగడి భూములు	"	5 రేట్లు
సి) భగత్ (హోలభూములు)	"	5 రేట్లు
డి) మాగాణి (తరి) భూమి	"	3 రేట్లు
1) బావుల నీటి ద్వారా సాగు	"	3 రేట్లు
2) ఇతర పద్ధతుల ద్వారా	"	4 రేట్లు

బావుల ద్వారా నీటి వనరులు గల భూములను మెట్ట భూములుగా గుర్తించినప్పటికీ ఈ సెక్షన్ కు సంబంధించినంత వరకు వాటిని మాగాణి భూములుగానే పరిగణిస్తారు.

1954లో చేసిన సవరణ ప్రకారం ఏ కౌలు దారైనా నిర్ణయించిన దానికంటే ఎక్కువ కౌలును చెల్లించనవసరం లేదు. భూ యజమానులు శ్రమ రూపంలో కౌలుదారుల కుటుంబ సభ్యుల నుండి కౌలును వసూలు చేయకూడదు.

- శ్రీ ఎనంతరెడ్డి, అడ్వకేట్, రాష్ట్ర అధ్యక్షులు

ఆర్ ఇండియా లాయర్స్ యూనియన్

కౌలుదారు, లేదా భూయజమాని యొక్క ధరభాస్తులపై డిప్యూటీ కలెక్టరు కౌలు రేట్ల నిర్ణయించవచ్చును. కరువు లేదా ఇతర ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల భూ యజమానికి శిస్తు చెల్లింపులో ఏదైనా రాయితీ కలిపించబడినట్లయితే అట్టి ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 11 నుండి 14 వరకు పేర్కొన్న నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఏ భూ యజమాని అయినా తక్కువ కౌలును వసూలు చేసినట్లయితే ఎక్కువగా వసూలు చేసిన కౌలు తిరిగి కౌలుదారుకు చెల్లించడంతో పాటుగా, తహసీల్దారు నిర్ధారించిన పరిహారాన్ని కూడా చెల్లించవలసి వుంటుంది.

కౌలు రద్దు :

కౌలు రద్దు ఏ పరిస్థితులలో చేయవచ్చునో సెక్షన్ 19 పేర్కొన్నది.

1. ఎ. కౌలుదారు తన కౌలుహక్కులను భూ యజమానికి అప్పగించడం ద్వారా -

అట్టి అప్పగింత లిఖిత పూర్వకంగా వుండి, తహసీల్దారు సమక్షంలో సమ్మతించి, కౌలుదారు స్వచ్ఛందంగానే చేస్తున్నట్లుగా తహసీల్దారు సంతృప్తి పొందినప్పుడు.

బి. సమిష్టి కౌలుదార్లు గాని లేదా సమిష్టి కుటుంబ సభ్యులుగాని కౌలు చేస్తున్నట్లయితే అట్టి సభ్యులు అందరూ కలసి కౌలు భూమిని అప్పగించాల్సి వుంటుంది. కౌలు పత్రంలో సభ్యులందరి పేర్లు ఉన్నవా లేవా అనేదానితో నిమిత్తం లేకుండా కౌలు రద్దు కోసం చేసిన ధరభాస్తులో సభ్యులందరి సంతకాలు ఉండాలి.

భూ యజమాని కౌలు రద్దును ఏ పరిస్థితిలో చేయవచ్చో వచ్చే సంచికలో తెలుసుకుందాం

“ప్రజలకే ప్రాధాన్యం”

ప్రజాకాంక్షలకు, వారి ఆశయాలకు ప్రభుత్వ విధానాలలోను, ప్రగతి పథకాల రూపకల్పనలోను ప్రాధాన్యతను యిస్తూ చైతన్య శాలి శ్రీ కోట్ల విజయభాస్కర రెడ్డిగారి సారధ్యంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆంధ్రప్రదేశ్ సర్వతోముఖ వికాసానికి కృతనిశ్చయంతో కృషి చేస్తోంది.

అభ్యున్నతికే ముచ్చటైనకలు :

- వ్యవసాయం నీటిపారుదల, విద్యుచ్ఛక్తి, పరిశ్రమలు వంటి కీలక రంగాల పట్ల శ్రద్ధాశక్తులు.
- జేగురుపాడు వద్ద ప్రయివేటు రంగంలో 400 మె.వా. సహజ వాయు ఆదారం విద్యుత్కేంద్రానికి శంకుస్థాపన.
- విద్యుదుత్పాదక అవకాశాలను మెరుగుపరచే లక్ష్యంతో, బోంబే హై నుండి దక్షిణాదికి గ్యాస్ పైపులైను వేసేందుకు కేంద్రంచే సూత్రప్రాయంగా ఆమోదం.
- కాకినాడలో 400 మె.వా., విశాఖపట్టణంలోను, నెల్లూరు జిల్లా కృష్ణా పట్టణంలోను ఒక్కొక్కటి 1000 మె.వా. శక్తివంతమైన విద్యుత్కేంద్రాల స్థాపనకు నిర్ణయం.
- సుమారు 2 లక్షల ఎ.ఆయకట్టుకు నీరందించే రూ.260 కోట్ల నరసింహారావు సాగర్ రిజర్వాయరుకు కర్నూలు జిల్లా గొరకల్లులో శంకు స్థాపన.
- తెలుగు గంగ 1వ దశ పనులకు యీ సంవత్సరం రూ. 60 కోట్లు కేటాయించి, సత్వరమే పూర్తి చేసేందుకు కృత నిశ్చయం.
- 1993-94 “చిన్నతరహా నీటిపారుదల సంవత్సరం” గా పాటిస్తూ చిన్న రైతులకు పెద్ద యెత్తున చేయూత.
- దేశంలో కెల్లా అతి తక్కువ ధరకు ఎరువుల విక్రయం. డి.ఎ.పి.బస్తా ధరలో రూ. 100 రాయితీ మ్యూరేట్ ఆఫ్ పాటాష్ బస్తా ధరలో రూ.80 రాయితీ.
- ఏటా అదనంగా ఒక లక్ష పంపు సెట్ల విద్యుదీకరణ, 5 హెచ్.పి. వరకు వ్యవసాయ పంపు సెట్ల విద్యుత్ వాడకరీపై స్లాబ్ రేటు రూ. 75 కు తగ్గింపు.
- ఈ సంవత్సరం రూ. 1500 కోట్ల మేరకు వ్యవసాయ, తదితర పనులకై సహకార రుణాలు.
- 4 ఏళ్లలో రూ.1149 కోట్ల ఖర్చుతో పెడ్యూల్టు కులములు, పెడ్యూల్టు జాతులు, వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన 9.25 లక్షల కుటుంబాలకు వర్తించే విధంగా పేదరికం నిర్మూలనా పథకం.
- బలహీన వర్గాలకు గృహ వసతి కల్పనలో ఆంధ్రప్రదేశ్ అగ్రగామి 1992-93 లో రూ.108 కోట్ల ఖర్చుతో 1.82 లక్షల ఇళ్ల నిర్మాణం. పట్టణ ప్రాంతాల్లో పేదరికం 35 వేల ఇళ్లు.
- 1000 గ్రామాలలో పేదరికం ఇళ్ల స్థలాల పంపిణీకై భూసేకరణ, 1992-93 లో 40 వేల కుటుంబాలకు ఇళ్ల స్థలాలు.
- తెల్ల కార్డులపై ప్రతి నెలా కిలో రూ.3.50 ధరకు 20 కిలోల వంటన సబ్సిడీ బియ్యం సక్రమ పంపిణీ.
- రూ. 300 కోట్ల అంచనా ఖర్చుతో హైదరాబాద్ - సికిందరాబాద్ జంబ నగరాల్లో లైట్ రైల్ రవాణా వ్యవస్థ ఏర్పాటుకు నిర్ణయం.

“ అభివృద్ధి బాటలో అంతా కలిసి పయనిద్దాం ”

కమిషనరు, సమాచార పౌర సంబంధ శాఖ, ఆంధ్రప్రదేశ్, హైదరాబాద్.

కరువుబారిన నలుగుతున్న నల్లగొండ జిల్లా

-చొంతం చంద్రారెడ్డి, నల్లగొండ జిల్లా రైతు సంఘం కార్యదర్శి.

కృషి సంవత్సరము మిర్చి, పత్తి పంటలకు గిట్టుబాటు ధరలు ఉండటం మూలంగా ఈ సంవత్సరము అధికంగా వేయటం జరిగింది. మార్కెటులో రేటు విపరీతంగా పడిపోవడంతోపాటు పైర్లకు పెద్ద ఎత్తున క్రిమికీటకముల వ్యాధి సోకింది. మిర్చి పంటకు కాయతొలుచు పురుగు పత్తిపంటకు పచ్చ పురుగు సోకింది. ఎన్ని క్రిమి సంహారక మందులు వాడినా ప్రయోజనము లేక కత్తి క్రిమి సంహారక మందుల వల్ల విపరీత నష్టాలకు గురి కావల్సి వచ్చింది. పత్తి రైతులు పురుగుకు 0.10 పైసల చొప్పున ఏరిచ్చి చంపారు. ఫలితంగా పత్తి రైతులు 30 కోట్ల పెట్టుబడి నష్టపోయారు. ఎకరాకు 10 క్వంటాల పత్తి పంట గత సంవత్సరము రాగా ఈ సంవత్సరము ఒకటి నుండి మూడు క్వంటాళకు మించలేదు. పైగా గత సంవత్సరము క్వంటాలు రు. 1600 లు అమ్మిన పత్తి నేడు రు.950 లు మించి రావటం లేదు. మిర్చి పంట కూ కాయతొల్పు పురుగు వల్ల చాలా దెబ్బ తగిలింది దీనికి తోడు పంట రేటు గత సంవత్సరము క్వంటాలు రు. 4000 లు అమ్మిన మిర్చి అతి కష్టమీద 1200 నుండి 1300 ల వరకు నేడు ధర పలుకుతుంది.

వ్యవసాయ శాఖ అధికార్లు కత్తి వ్యాపారులతో మిలీఖతు కావటం వలన ఈ సంవత్సరము జిల్లా రైతాంగము పెద్ద ఎత్తున నష్టపోయారు. వాణిజ్య పంటలు పండించటమే నేరంగా రైతులు బాధపడుతున్నారు. చేసిన అప్పులు ఎట్లా తీర్చాలని తట్టుకోలేక 5 గురు పత్తి రైతులు క్రిమి సంహారక మందు తాగారు. రబీలో కూడ 3,88,567 ఎకరాలు సాగు కావలసి ఉండగా 2,90,212 ఎకరాలు మాత్రమే సాగు అయినది. 98355 ఎకరాలు సేద్యపు బావుల కింద సాగు తగ్గింది. జిల్లాలో 1,24,742 బావులకు గాను 10,161 బావులు చుక్క నీరు లేక నాల్గు వేయలేదు. సాగు ఆయకట్టు పరిధిలోని లిప్టల క్రింది ప్రాంతము కూడా ఆయకట్టులో బాగమని చెప్పుతున్న ప్రభుత్వము ఆచరణలో లిప్టల క్రింది ప్రాంతానికి పారకము బాధ్యత వహించడం లేదు.

జిల్లాలోని 18 సహకార లిప్టల క్రింద 22000 ఎకరాలలో ఇప్పటికే 2000 వేల ఎకరాలు ఎండిపోయింది. మోటార్లు కాలిపోతే ప్రభుత్వము మరమ్మతు చేయించే బాధ్యత వహించక రైతాంగముపై నెట్టుచున్నారు. ఈ యాసంగి వేసిన పైర్లలో "50 వేల" ఎకరాలు ఎండిపోయింది బావులలో, బోర్లలో నీటి మట్టం 55 అడుగుల నుండి 90 అడుగులకు పడిపోయింది. పశుగ్రాసం కొరత ఏర్పడిన ఫలితంగా మోపుగడ్డి 30-00 అమ్ముతుంది. జత ఎడ్లకు మోపు గడ్డి రోజున్నరకు మించి రావటం లేదు. గడ్డి కొనలేక రైతాంగము తమ పశువులను కారు చౌకగా కసాయికి విక్రయించుతున్నారు. ఖరీఫ్లో 4000 పెట్టి కరీదు చేసినది 2000 లకే అతి కష్టమీద అమ్ముకోవలసి వస్తుంది. జిల్లా లోని పశువుల సంతలలో 90 శాతము ఈ విక్రయాలే జరుగుచున్నవి. అనేక సంతలలో మేము ప్రత్యక్షంగా పరిశీలించటం జరిగింది. కసాయికి విదిలేక విక్రయించుతున్నా మని రైతాంగం కంటతడి పెట్టుకుంటున్నారు.

జిల్లాలోని 1129 గ్రామాలంటే సాగర ఆయకట్టు ప్రాంతములోని 167 గ్రామాలు మినహాయించితే మిగతా 962 గ్రామాలలో 50 గ్రామాలలో ఉన్న మంచినీటి బోరింగులు పూర్తిగా ఎండిపోయినవి. మిగతా గ్రామాలలో తాగటానికి కావలసినంతమంచినీరు లభించక చాలా దూరము వెళ్లి వ్యవసాయ బావుల వద్ద నీరు తెచ్చుకుంటున్నారు. రైతాంగం తమ కొద్దిపాటి పాలము ఎండిపోతుందని నీరు తీసుకపోవటానికి నిరాకరించుతున్నారు. కొన్ని ప్రాంతాలలో డ్రమ్ముకు 10-00 చొప్పున నీరు కొనుక్కుంటున్నారు. కొన్ని ప్రాంతాలలోకి నీరు దొరకక కలుషితమైన నీరు తాగటం వలన అతిసార వ్యాధి సోకి ఇప్పటికే 18 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. నీటి మట్టం పడిపోయి కొన్ని, పరికరములు లేక మరికొన్ని బోరింగులు 2 వేలకు పైగా ఉంటే ప్రభుత్వము మాత్రము 1880 బోరింగులు ఉన్నవని లెక్క చెప్పి వీటిలో 270 బోరింగులకు మే నాటికి పరికరాలు బిగించుతాము 400 కొత్త బోర్లు వేస్తామంటున్నారు.

జిల్లాలో నీటిపారుదల సాగు విస్తీర్ణము ఈ క్రింది విధంగా వున్నది

ప్రాజెక్టు పేరు	సాదారణ సాగు విస్తీర్ణము	సాగు అయినవి	ఎండిపోయినది
1. నాగార్జునసాగర్ ద్వారా	2,48,000	89002	
2. " సహకార లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్స్			
క్రింద (18)	25000	22000	2000
3. మధ్యతరహా ప్రాజెక్టు (మూసి, ఉండి)	45500	15000	7000
4. చిన్న నీటి పారుదల ప్రాజెక్టులు (10)	29816	5000	3000
5. నీటిపారుదల శాఖ (ఐ.బి.) క్రింద			
848 క్రింద ఆయకట్టు			
100 ఎకరాల పైన ఆయకట్టు) 10	1,87,619	--	--
6. 100 ఎకరాలలోపు ఆయకట్టు గల			
పంచాయితీ క్రింద 3351 కుంటలక్రింద	66,574	--	--
7. వ్యవసాయ భావులు, బోర్డు -			
1,24, 742 క్రింద	2,57,565	1,59,210	38,000
మొత్తము	8,60,074	2,90,212	50,000

ఈ పరిస్థితిని చూస్తే ప్రభుత్వ పనితీరు ఏ విధంగా ఉందో అర్థమౌతుంది. ఈ స్థితిలో ఇప్పటికే లక్షమందికిపైగా జీవనోపాధి లేక ఇతర ప్రాంతాలకు వలస వెళ్లారు. ఇల్లు వదిలి వెళ్ల లేని వారికి తమ గ్రామాలలో చేతి నిండా పని లేక చౌకగా వ్యవసాయ కూలీలు కూలి పని చేయవలసి వస్తుంది. ముఖ్యంగా స్త్రీలు చాలా పని దినాలు నష్టపోతున్నారు. పంట లేని కారణం వలన రైసుమిల్లులు మూతపడి వేలాది మంది అసంఘటిత రంగములో పని చేస్తున్న కార్మికులు ఉపాధి కోల్పోయారు. వర్షాలు లేక తాటి, ఈత చెట్లు పొరకము తగ్గి కొన్ని, ఎండిపోయి తమ కనీస అవసరాలకు తగినట్లుగా ప్రతివలము రాక కనీస కూలి గిట్టుబాటు లేక గీత కార్మికుల బ్రతుకులు కూడ దుర్భరమైనాయి. ఈ పరిస్థితిని గమనములో పెట్టుకోకుండా ప్రభుత్వము నీటి తీరువా,

శిస్తు బకాయలను నిర్బంధ వసూళ్లకు పూనుకోవటం రైతాంగాన్ని మరింత ఇబ్బందులకు గురి చేస్తుంది. అప్పుల వసూళ్ల పేరుతో సహకార, వాణిజ్య బ్యాంకులు జప్తులకు సిద్ధ పడుతున్నాయి. అక్టోబరు 15 వ తేదీ వరకు సాదారణ వర్షపాతము కంటే తక్కువ వర్షపాతము నమోదు అయితే అనావృష్టి ప్రాంతంగా గుర్తించాల్సింది. ఈనాటి వరకు పరిస్థితి ఇంత తీవ్రంగా ఉన్నా, ప్రభుత్వము స్పందించ లేదు. జిల్లాలో ఉన్న రైతు సంఘాలు, రాజకీయ పార్టీలు జిల్లాను కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించాని ఎన్నో ఆందోళన కార్యక్రమాలు చేపట్టినా ప్రభుత్వము నిమ్మకు నీరెత్తినట్లుగా ఉన్నది. వెంటనే జిల్లాను కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించి సహాయ కార్యక్రమాలు యుద్ధ ప్రాతిపదికన చేపట్టాలి.

వివిధ రాష్ట్రాల్లో కిసాన్ సభ కార్యకలాపాలు

కేరళ : జీడిపప్పును ప్రభుత్వమే గుత్తగా కొనుగోలు చేయాలని, అటవీ భూముల్ని సాగుచేస్తున్న రైతులకు పట్టాలివ్వాలని, వరదబాధితుల్ని ఆదుకోవాలని కోరుతూ కేరళ కర్షక సంఘం ఆధ్వర్యన మార్చి 11న రాష్ట్ర సెక్రటేరియట్ కు ప్రదర్శన చేశారు. కేరళలో జీడి పండించే రైతాంగం తీవ్ర ఇబ్బందులనెదుర్కొంటున్నది. సరైన ధర రావడంలేదు. మరోవైపు ఇతర రాష్ట్రాలకు అక్రమ రవాణా జరుగుతున్నందున స్థానిక ఫ్యాక్టరీలకు జీడి చాలక 3 లక్షల మంది కార్మికులు నిరుద్యోగ భూతానైదుర్కొంటున్నారు.

1917 జనవరి 1 కన్నా ముందు నుండే అడవి భూములను సాగు చేసుకుంటున్నప్పటికీ 1980 పార్లెస్ట్ చట్టం ప్రకారం రెగ్యులర్ చేసి పట్టాలివ్వడం లేదు. ఈ పేద రైతాంగాన్ని సమీకరించి కర్షక సంఘం ఆందోళన సాగిస్తున్నది.

మతసామరస్యం, జాతీయ సమైక్యత కోసం జనవరి 30వ తేదీ (మహాత్మాగాంధీ నిర్యాణం) న 10 లక్షల మందితో మానవహారం నిర్మించబడింది. ఇందులో అత్యధిక సంఖ్యలో గ్రామీణ రైతాంగం పాల్గొన్నారు.

బెంగాల్ : ఉత్తర, దక్షిణ 24 పరగణాల జిల్లాలు, మాలా, ముషీరాబాద్ జిల్లాలలో చేపలు పెంచే భూములు, పండ్ల తోటల భూములను భూసంస్కరణల చట్టం ప్రకారం పేదలందరికీ పంచాలని డిమాండ్ చేస్తూ వారినందరినీ సహకార సంస్థల ద్వారా సంఘటితపరచి భూములను ఆక్రమించుకున్నారు. చట్టం ప్రకారం వీరికి త్వరలో పట్టాలు లభిస్తాయి.

గిరిజనుల సాంస్కృతిక సమస్యలను చర్చించే నిమిత్తం ఏప్రిల్ 1, 2 తేదీలలో బంకూరా జిల్లా రాయపూర్ లో 12 జిల్లాల నుండి 144 మంది ప్రతినిధులతో సదస్సు జరిగింది. రాష్ట్ర రెవెన్యూ మంత్రి వినయ్ కృష్ణ చౌదరి, రాష్ట్ర కార్యదర్శి బినయ్ కోనార్ లు ప్రసంగించారు. తుఫాను గాలులు వీస్తున్నప్పటికీ సదస్సు ముగింపులో 10 వేల మంది గిరిజనులతో బ్రహ్మాండమైన ప్రదర్శన జరిగింది. గిరిజనుల మధ్య సాంస్కృతిక, సామాజిక కార్యక్రమాలను విస్తరింప జేయాలని, అభివృద్ధి నిరోధకులను ఎదుర్కోవాలని సదస్సు తీర్మానించింది.

లక్ష 59 వేల సభ్యత్వం కలిగిన మత్స్య కారుల సంఘం కిసాన్ సభకు అనుబంధించబడినది. వీరు నిత్యం వ్యాపారస్తుల, మధ్యదళారుల, ప్రభుత్వ అధికారుల, స్వగర్ల దోపిడిలకు, దురాగతాలకు గురౌతున్నారు. వీరికి రక్షణ కల్పిస్తూ కేంద్ర ప్రభుత్వం చట్టం చేయాలని వీరు పోరాడుతున్నారు.

పట్టు సీల్కు ఉత్పత్తి చేస్తున్న 4 లక్షల మంది షెడ్యూలు

కులాల, తెగల రైతులు కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉదార దిగుమతుల విధానం వలన చెనా, జపాన్, కొరియా తదితర దేశాల నుండి సీల్కు దిగుమతి అయినందు వలన ఇక్కడ సీల్కు ధరలు పడిపోయాయి. వారికి రక్షణ కల్పించాలంటే దిగుమతులపై ఆంక్షలు విధించాలి.

దేశంలో పండిస్తున్న తమలపాకు తోటలు మూడింట రెండు వంతులు బెంగాల్ లో వున్నాయి. (దేశంలో దానిపై 17 లక్షల కుటుంబాలు ఆదారపడి వున్నాయి) దిన్ని వ్యవసాయక ఉత్పత్తిగా కేంద్ర ప్రభుత్వం గుర్తించడంలేదు. సహకార మార్కెటింగ్ వ్యవస్థ ద్వారా దానికి మధ్యదళారుల నుండి రక్షణ కల్పించాలని, రుణ సౌకర్యం కల్పించాలని పశ్చిమ బెంగాల్ రైతు సంఘం కోరుతున్నది. దానిపై అఖిలభారత సదస్సు కూడా నిర్వహించాలన్న ప్రతిపాదన వున్నది.

పశ్చిమ బెంగాల్ రైతు సంఘం (కృషికసభ) రాష్ట్ర మహాసభ 1992 నవంబర్ 7 - 10 తేదీలలో జరిగింది. ఇప్పటి వరకు కోటి 3 లక్షల సభ్యత్వాన్ని చేర్చించారు.

మతసామరస్యం కోరుతూ జనవరి 26న 10 వేల కి. మీ. పొడవునా నిర్మించబడిన మానవహారంలో లక్షల సంఖ్యలో రైతాంగం పాల్గొన్నారు. మొత్తం 2 కోట్ల మంది ప్రజలు ఇందులో చేయి చేయి కలిపారు.

బీహార్ లో ఊపందుకుంటున్న భూపోరాటం

గత సంవత్సరం జూలై 16న జరిగిన రాష్ట్ర భూసదస్సు అనంతరం వివిధ జిల్లాలలో భూపోరాటం ఉద్యతంగా సాగుతున్నది. ఇప్పటి వరకు ధర్మాంగా, పూర్ణియా, భగల్ పూర్, తదితర 13 జిల్లాలలో 16 వేల ఎకరాల్లో పేదలు ఎర్రజెండాలు నాటి ఆక్రమించుకున్నారు. ఇందులో భూస్వాములు అక్రమంగా దాచుకున్న మిగులు భూములు, బినామి భూములు, ప్రభుత్వ బంజరు, అడవి భూములు, బూదాన భూములు వున్నాయి.

ఉద్యమకారులపై భూస్వామ్య గూండాలు, పోలీసులు కీరాతక దాడులు సాగిస్తున్నారు. అనేకమంది హత్యగావించబడ్డారు. పూర్ణియా జిల్లా నాయకులు బలరామ్ యాదవ్ దుండగుల దాడుల్లో గాయపడ్డారు. శాసనసభ్యులు రాజేంద్రసింగ్ ముండాపై పలు హత్యా ప్రయత్నాలు జరిగాయి. బుద్వైలి ఎస్టేట్ లో 400 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమిలో 200 ఎకరాల మిగులు భూమి నాక్రమించుకున్న పేద రైతులపై భూస్వామ్య గూండాలు కాల్పులు జరపగా ఒక్కరు మరణించారు.

బీహార్ రైతాంగ వీరోచిత పోరాటాలకు సంఘభావంగా పశ్చిమ బెంగాల్ కమిటీ రు. 95 వేలు విరాళం పంపింది. ఈ పోరాటం ఇంకా కొనసాగుతూనే వున్నది.

సంకరజాతి దూడల పెంపకం

దూడలకు అనువైన వాతావరణం ఎలా ఉండాలి?

దూడల పెద్దల్లో గాలి, వెలుతురు ధారాళంగా ఉంటే సాధ్యమైనంతవరకు దూడల శరీర ఉష్ణోగ్రత మామూలుగా ఉంచవచ్చు. అప్పుడే పుట్టిన దూడ శరీర ఉష్ణోగ్రత కొంచెం తక్కువగా అంటే 38.7 డిగ్రీలు సెంటీగ్రేడ్ ఉంటుంది. రెండవ రోజు 38.9 డిగ్రీల సెంటీగ్రేడ్ ఉంటుంది. తరువాత మొదటి మూడు వారాలు 38.8 డిగ్రీల సెంటీగ్రేడ్ నుంచి 39 డిగ్రీల సెంటీగ్రేడ్ వరకు ఉంటుంది.

వెంటిలేషన్ సరిగా లేని పెద్దల్లో, నిలువ వున్న గాలిలో తేమ ఎక్కువై దుమ్ము అమ్మోనియా మొదలగు వాయువులు చేరి కలుశితం చేస్తాయి. అంతే కాకుండా దూడల పెరుగుదలకు విఘాగం ఏర్పడుతుంది. దూడల్లోని అణువులకు బ్యాక్టీరియా వైరస్లు అంటుకొని అవి దూడలకు వ్యాపించి తీవ్రమైన శ్వాసకోశ వ్యాధులను కలుగజేస్తాయి. వేసవిలో కంటే చలికాలంలో ఈ ప్రమాదం ఎక్కువగా ఉంటుంది. వేసవిలో పెద్దల్లోని

ఉష్ణోగ్రత బైట ఉష్ణోగ్రత కంటే పెరగకుండా చూడాలి. నిమిషానికి 50 క్యూ. అ. ల. వెంటిలేషన్ కావాలి. పై అంశాలను దీప్టిలో ఉంచుకొని దూడల పెద్దను నిర్మించుకున్నట్లయితే దూడలు ఆరోగ్యంగా పెరిగి త్వరగా యుక్త వయస్సుకు వచ్చి అధికంగా పాలను ఉత్పత్తి చేస్తాయి.

సంకరజాతి ఆవుదూడల పెంపకంపై సీరియల్ మేము మీకు అందించిన వ్యాసావళి వ్యాసకర్త డా॥ డి. ప్రసాద్, విజయవాడ. ఈ అంతంపై పూర్తి వివరాలు అందించిన రచయితకు రైతువాణి తరపున అభివందనములు తెలియజేస్తున్నాం.

రష్యా - పాగాకు మార్కెట్

ప్రపంచంలో వర్షానియా పండించే దేశాల్లో చైనా, అమెరికా, బ్రెజిల్, భారతదేశం, జింబావ్వే, ఇండోనేషియా, అర్జెంటీనా ప్రముఖమైనవి. ఇటీవల దారా మనదేశం నుండి సోవియట్ యూనియన్ కి తూర్పు, పశ్చిమ యూరోపు దేశాలకు పాగాకు ఎగుమతి జరిగేది. కాని సోవియట్ విచ్ఛిన్నం తూర్పు యూరోపు పతనం తర్వాత మన పాగాకుకి గిరాకీ తగ్గింది. రష్యాలో ఆర్థిక సంక్షోభం ఒక కారణం కాగా ఆదేశాలపై అమెరికా తదితర పశ్చిమ దేశాల ప్రభావం పెరగడం మరొక కారణం. మన పాగాకు మార్కెట్ ను అమెరికా లాగేసుకుంటుంది

మాజీ సోవియట్ లో పాగాకు విస్తీర్ణం, ఉత్పత్తి గణనీయంగా తగ్గుచున్నది. ఉదా : 1985లో 379 మి.కే.జీలు ఉత్పత్తికాగా 91కి అది 24 మి.కే.జీలకు తగ్గింది. ఇదే కాలంలో విస్తీర్ణం

కూడా లక్ష 85 వేల హెక్టార్ల నుండి లక్ష 2 వేల హెక్టార్లకు తగ్గింది ఇందులో ఎక్కువ భాగం పంట మోల్టావియా, అజర్ బైజాన్, కీర్జీజయా, ఉజ్బెకిస్తాన్ లలో ఉన్నది. కాగా సిగరెట్లు వాడకంలో అగ్రభాగాన వున్న రష్యా తన అవసరాల కోసం ఇతర దేశాలపై ఆధారపడుతున్నది. తన అవసరాల్లో 40 శాతం సిగరెట్లు దిగుమతి చేసుకుంటున్నది. రష్యాలో 2 మి.కే.జీల పాగాకునూ మాత్రమే ఉత్పత్తి అవుతుంది. 28 మిలియన్ 4 కోట్ల 50 లక్షల సిగరెట్లను దిగుమతి చేసుకుంటున్నది. ఇదిగాక మరో 4 కోట్ల 50 లక్షల సిగరెట్లను దిగుమతి చేసుకుంటున్నది. గతంలో మన దగ్గర పాగాకు కొనేవారు. ప్రస్తుతం రష్యాలోనే అమెరికాకు చెందిన ఆర్.జె.రోనాల్డ్స్ కంపెనీ సిగరెట్ల ఫ్యాక్టరీ నెలకొల్పి మార్కెట్ ను ఆక్రమించుకున్నది. క్రమేణా రష్యా సిగరెట్ల మార్కెట్ ను వీరే కంట్రోలు చేయవచ్చు.

కల్లూరు ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార సంఘం లిమిటెడ్

రి. నెం. 4445

కల్లూరు, మండలం : నేరేడుచర్ల - 508 218.

కార్యవర్గ సభ్యులు

1. శ్రీ కొంజేటి కరుణాకరరావు గారు
2. శ్రీ అనంతు వెంకటేశ్వర్లు గారు
3. శ్రీ కొడారి బోసు గారు
4. శ్రీ కటికోట బిక్కయ్య గారు
5. శ్రీ గంజాయి రామస్వామి గారు
6. శ్రీ శిరికొండ శ్రీనివాసు గారు
7. శ్రీ పల్లె పండు వెంకటయ్య గారు
8. శ్రీ మచ్చ ఎలిషా గారు
9. శ్రీ కొల రవీందర్ రెడ్డి గారు
10. శ్రీ వారెపల్లి నత్యనారాయణ గారు
11. శ్రీ ఉప్పెల్లి సోమయ్య గారు
12. శ్రీమతి లకుమచ్చ తిర్పతమ్మ గారు
13. శ్రీమతి కాడారి సావిత్రి గారు

అధ్యక్షులు
ఉపాధ్యక్షులు
డైరెక్టర్
వై.కె.ఆర్
వై.కె.ఆర్
వై.కె.ఆర్
వై.కె.ఆర్
వై.కె.ఆర్
వై.కె.ఆర్
వై.కె.ఆర్
వై.కె.ఆర్
వై.కె.ఆర్
వై.కె.ఆర్

సంఘ ఉద్యోగులు

1. కె. వెంకటేశ్వరరావు
 2. యు. వెంకటేశ్వర్లు
- సభ్యులకు సంఘం ఇచ్చిన అప్పులు :
స్వల్ప కాలిక అప్పులు
దీర్ఘకాలిక అప్పులు
మొత్తము

కార్యదర్శి
అటెండర్
19.52
2.58
22.10

ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార సంఘం, దీర్ఘింపల్లె

(1991-92లో జిల్లా సహకార బ్యాంకు నల్లగొండ వారిచే ప్రశంసా పత్రం పొందిన సంఘం)

రి. నెం. 1128 మండలం : నేరేడుచర్ల

కార్యవర్గ సభ్యుల జాబితా :

1. శ్రీ ఊట్కూరి పిచ్చిరెడ్డి గారు అధ్యక్షులు
2. శ్రీ పంగ గుర్వయ్య గారు ఉపాధ్యక్షులు
3. శ్రీ మాలోతు మోత్య గారు కమిటీ మెంబరు
4. శ్రీ నన్నెపంగ పుల్లయ్య గారు కమిటీ మెంబరు
5. శ్రీ మాతంగి రాలింగం గారు కమిటీ మెంబరు
6. శ్రీ గున్ రెడ్డి రాఘవ రెడ్డి గారు కమిటీ మెంబరు
7. శ్రీ పంగాల సోమిరెడ్డి గారు కమిటీ మెంబరు
8. శ్రీ కొర్రపడిత బజారు గారు కమిటీ మెంబరు
9. శ్రీ సారెడ్డి వెంకటరెడ్డి గారు కమిటీ మెంబరు
10. శ్రీ మల్లిరెడ్డి కృష్ణారెడ్డి గారు కమిటీ మెంబరు
11. శ్రీ కత్తి వెంకటరెడ్డి గారు కమిటీ మెంబరు
12. శ్రీమతి మండ్రాజు ఈశ్వరమ్మ గారు కమిటీ మెంబరు
13. శ్రీమతి ఉమ్మడి పరోజనమ్మ గారు కమిటీ మెంబరు

సంఘ ఉద్యోగులు :

1. కె. శేష చార్య..... కార్యదర్శి
2. పి.హెచ్. ప్రతాపరావు సహాయ కార్యదర్శి
3. పి.హెచ్. సత్యయ్య అటెండర్
4. యస్. కె. కాశిం అలి అటెండర్

సభ్యులకు సంఘం ఇచ్చిన అప్పులు :

(స్వల్ప కాలిక) పంటల ఋణాల నిమిత్తం రు. 31,15,000/-
(దీర్ఘకాలిక) ఋణాల నిమిత్తం రు. 15,20,725/-
(7) ప్రాక్టరు అప్పులు రు. 9,50,000/-

ముప్పారం గ్రామం కథ

పి. మధు, రాష్ట్ర రైతు సంఘం

కథ దక్ జిల్లా అల్లూరు మండలంలో ముప్పారం గ్రామం కథ ఇది. గ్రామ జనాభా 1500, సమోదయిన ఓటర్లు 970 మంది. సంగారెడ్డికి 55 కిలోమీటర్లు దూరంలో సంగారెడ్డి నుండి నిజాంసాగర్ రోడ్డుకు 4 కిలోమీటర్లు లోనికి ఉంది ఈ గ్రామం.

నిరంతరం కాయ కష్టం చేసే పేద మధ్య తరగతి రైతులు ప్రధానంగా ఉన్న ఈ గ్రామంలో నేటికీ ప్యూడర్ దోపిడి నిరాటంగా సాగుతోంది.

ప్యూడర్ పెత్తందార్ల పెత్తనానికి అడ్డం తిరిగిన కొన్ని ఘటనలు ఎంతో ఆసక్తికరంగా ఉన్నాయి.

ఈ గ్రామంలో నరేందర్ రావు పెద్ద భూస్వామి. 200 ఎకరాలు కలిగిన ఈ ఆసామి ఆ గ్రామ సర్పంచ్ కూడాను. తన భూమి నేడు ప్రధానంగా బట్టాయ్ యిచ్చాడు. కనుక ప్రధానంగా జీతగాళ్ల పని ఇంట్లో పనులు స్వల్పంగా వ్యవసాయపనులు.

భూస్వామి వద్ద నున్న 8 మంది జీతగాళ్లలో 4గురు స్త్రీలు, వీరి పని ప్రధానంగా బట్టలు ఉతకడం, వాకిలి ఊడవడం, నీళ్లు తోడడం, పాత్రలు కడగటం, పక్కలు వేయటం. జీతం లేదు. అన్నం పెట్టే, బట్టలు, కొన్ని గింజలు ఇస్తారు. మిగిలిన నలుగురు పురుషులకు జీతాలు సంవత్సరానికి 2500 చొప్పున యిస్తారు. వారు పిండటం, పాలం పనులు వీరి పని. జీతగాళ్లు భూస్వామికి కాళ్లు పట్టడం, చేస్తే ఇంకా తల అంటడం, ఇక ఇంట్లో పని చేసే స్త్రీలు ఆ భూస్వామి భార్య వట్లు పట్టిస్తారు.

స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుండి 'సర్పంచ్' ఎన్నికలు లేని గ్రామం

పంచాయితీ వ్యవస్థ పుట్టి 45 సంవత్సరములు కావస్తున్నా ఎన్నికలు వచ్చిన ప్రతి సంవత్సరంలోనూ ఏకగ్రీవ ఎన్నికే. ప్రజలు ఓటు వినియోగించుకున్న సందర్భం అసెంబ్లీ, పార్లమెంటు ఎన్నికలు మాత్రమే. విశేషమేమంటే సర్పంచ్ వ్యతిరేక రాజకీయ పార్టీకి ఈ గ్రామంలో జనరల్ ఎన్నికలు సయితం ప్రచారం జరగలేదంటే ఆశ్చర్యమేమీలేదు.

ఒకే భూమిని ఇద్దరికీ అమ్మారు

సర్పంచ్ తన భూమిలో ఒక ఎకరం ముదిరాజ్ నత్తెయ్యకు అమ్మాడు. సత్తెయ్య రెక్కలు విరిగే కష్టంతో 2, 3 సంవత్సరములు కష్టపడి భూమిని వ్యవసాయ యోగ్యంగా తయారు చేశాడు. బంగారు పంటలు పండవారంబించినాయి. ఈ దశలో ఇదే భూమిపై హరిజన బూమయ్యకు కౌలు ఉందని చెప్పి కొంత డబ్బు తీసుకొని ప్రవేశ పెట్టాడు. ఇద్దరూ కొట్లాడుకొని సర్పంచ్ వద్దకు వస్తే చెరిసగం చేసుకొండని సగం భూమి చెరి ఇద్దరికీ పంచాడు.

1984-85 లో నరేందర్ రావు మల్లారెడ్డి అనే రైతుకు టెనెంటు హక్కు ఉన్న 1 1/2 ఎకరం తరిభూమి ఎకరం 20 వేలు చొప్పున అమ్మాడు. 3, 4 సం॥లు సాగు చేసిన అనంతరం తిరిగి ఇదే భూమిని కుర్చీబాలయ్య రిజిస్టరుచేసి

ప్రవేశపెట్టాడు. అదేమని మల్లారెడ్డి మొరపెట్టుకొంటే మరోచోట కేవలం ఎకరం భూమి అందుకు బదులు చూపెట్టాడు.

చెరువు సర్పంచ్ సొంతం

గ్రామంలో ఉన్న 3 చెరువుల్లో ఒక చెరువు నరేందర్ రావు సొంతం. దీనికింద సాగులో ఉన్న 80 ఎకరాలు 60-70 మంది రైతుల పట్టా భూమి, అనాదిగా తరి కింద నమోదయి ఈ భూమి జీవనాధారమై ఉంది. 90-91లో వర్షాలకు చెరువు కట్ట గండి పడింది. భూస్వామి సర్పంచ్ గండి పూడ్చడం మానేసి చెరువులో చెరుకు సాగు చేసాడు. ఆ చెరువు నీటిపై ఆధారపడ్డ రైతాంగం నిరాధారమై పస్తుల పాలయింది ఆ సంచిత్రం.

రైతాంగంలో అలజడి మొదలయింది. ఈ ఆందోళన మండల రాజకీయాలను ప్రభావితం చేయడం మూలంగా పండ్లు విడుదలై గండి పూడ్చారు. చెరువు గండి పూడ్చే పనిలో హరిజన నాగయ్య చొరవ ప్రదర్శించాడు. అందుకు అతనిపై సర్పంచ్ పగపట్టాడు.

బాణామతి ప్రయోగం

అసలే కరువు కాటకాలు, కాలం కలిసిరాక పంటలు లేక పెట్టిన పెట్టుబడులు రాక గ్రామంలో 7 - 8 కుటుంబాల్లో అనారోగ్యాలు వచ్చిన సందర్భంలో దీనికి కారణం బాణామతి అని దాన్ని ప్రయోగిస్తున్నది హరిజన నాగయ్య అని నరేందర్ రావు గ్రామంలో అలజడి లేపాడు. అసలే కష్టాలు పస్తుల మధ్య కొట్టుమిట్టాడుతున్న జనం - అనారోగ్యాలకు కారణం బాణామతి అని చెప్పగానే నమ్మి హరిజన బాలయ్యను పట్టుకొచ్చారు. అప్పుడు సమయం సాయంత్రం 6, 7 గంటలయింది. ఈ చీకటి సమయంలో ఎందుకు ఈ రాత్రికి నావద్ద వదలండి, రేపు ఉదయం నేను మీకు అప్ప చెప్పుతానని - హరిజన నాగయ్య అల్లుడు హరిజన బాలయ్య తన జమానాల్తో అప్పటికప్పుడు పరిస్థితిని నివారించాడు. ఆ రోజు అర్థరాత్రి హరిజన నాగయ్య బాలయ్య కళ్ళు గప్పి పరారయ్యాడు. మరోరోజు ఉదయాన్నే మరిజన నాగయ్య

కొరకు జనం పోగయ్యారు. బాలయ్యను నిలేశారు. జమానాల్ యిచ్చినందుకు పాలంలో ఉన్న బాలయ్య ఎద్దులను తోలుకొచ్చి ఆరోజు 5 వేలకు వేలం పెట్టారు. జనం సమక్షంలోనే నాగయ్య ఇల్లును భూమిని బాలయ్యకు రాసి యిచ్చాడు. 5 వేల భూస్వామి నరేందర్ రావు స్వాధీనం అయ్యింది. నాగయ్య ఆరోజు తప్పించుకొని పోయి పోలీసు స్టేషన్లో పడ్డాడు. తనకు రక్షణ కల్పించమని ప్రాదేయపడ్డాడు. పోలీసులు గ్రామ సర్పంచ్ నరేందర్ వద్దకు వచ్చి ముందు నాగయ్యతో రాజీకీ రండి అని సలహా యిచ్చాడు. కేసు పెట్టిస్తున్నందుకు జనాన్ని పోలీసు స్టేషన్ మీదకు ఎగదోలాడు. సర్పంచ్ 40, 50 మంది పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్ళి నాగయ్య మీద ఒత్తిడి చేశారు. నాగయ్య కేసు ఉపసంహరించుకొని నేడు గ్రామం బయటే ఉంటున్నాడు.

బాణామతి ప్రయోగం చేసిన నాగయ్య దొరకలేదు. గనుక - ప్రత్యామ్నాయంగా మఠాధిపతిని పిలిపించి గ్రామ ఖర్చు జరిపించాలని దీనికి కుటుంబానికి 50 రూ॥లు చొప్పున వసూలు చేయించాడు సర్పంచ్. నిజామాబాద్ జిల్లా మండలం బీచ్ కుండ్ గ్రామ మఠాధిపతిని పిలిపించాలన్నారు. డబ్బు 15 వేలు విరాళాలు నరేందర్ రావు స్వాధీనం అయ్యాయి. ఎవరయినా ఇవ్వకపోతే తనే బాణామతి చేయించాడని ప్రయోగిస్తారేమోనన్న భయంతో విరాళాలు వసూలు అయ్యాయి. అప్పటికప్పుడు మఠాధిపతి రాలేదుగదా డబ్బుమాత్రం స్వాహా అయ్యింది. ఇదంతా 1993 సంక్రాంతికి ముందే జరిగింది.

ఈ రీతిగా గ్రామంలో భూములపై పెత్తనం అంతా నరేందర్ రావుదే. ఆయన ఎవరిని దున్నుకోమంటే వారే దున్నుకోవాలి. లేకపోతే మరొకరిని ఉసికొల్పి పేచీలు తగాదాలు పెట్టడం ఆనవాయితీగా సాగుతూ వస్తోంది. అందువల్ల మన భూముల మీద ఏమీ పేచీలు పెట్టతాడోనన్న భయంతో ఎవరికివారు భూస్వామి నరేందర్ రావుకు అణిగి మణిగి ఉంటున్నారు. (సశేషం)

వచ్చే సంచికలో మరికొన్ని ఆసక్తికరమైన వాస్తవ ఘటనలతో

దక్షిణాఫ్రికా కమ్యూనిస్టు నేత క్రిస్ హానీ హత్య

 నవజాతి విముక్తి కోసం, స్వేచ్ఛా సమానత్వం కోసం విరామ మెరుగక పోరాడిన దక్షిణాఫ్రికా కమ్యూనిస్టు నేత క్రిస్ హానీ 1993 ఏప్రిల్ 10 నాడు హత్య గావించబడ్డాడు. ఆయన చిట్టచివరి ఉపన్యాసంలో నేడు దక్షిణాఫ్రికాలోని వివిధ జాతుల మధ్య, ప్రజల మధ్య సయోధ్య, సాభాత్పత్వం యొక్క అవశ్యకతను నొక్కి చెప్తూ దీని కొరకు శాంతి సైన్యాన్ని ఏర్పరచాలని ప్రతిపాదించారు. కాని అహింసే చివరికి ఆయన్ను బలిగొన్నది.

దశాబ్దాల తరబడి శ్వేత జాతి పాలనకు వ్యతిరేకంగా సుదీర్ఘమైన పోరాటం జరుపుతున్నారు. దక్షిణాఫ్రికా ప్రజలు. ఈ నాడది ఒక మూల మలుపుకు చేరుకున్నది. శ్వేత జాతి దురహంకారులను ముక్కుతాడేసి లొంగదీసింది. ప్రజా పోరాటం చర్యలకు ప్రభుత్వం దిగివచ్చింది. సరిగ్గా ఈ దశలో ఈ చర్యలను దెబ్బతీసి నల్ల జాతీయులను భయభ్రాంతులకు లోను చేయటమే కామ్రేడ్ క్రిస్ హానీ హత్యకు వెనక గల ప్రధాన ఉద్దేశ్యం.

1943 లో ఒక కమ్యూనిస్టు కుటుంబంలో జన్మించాడు కామ్రేడ్ క్రిస్ హానీ. తన 19వ ఏట ఆఫ్రికన్ నేషనల్ కాంగ్రెస్ యొక్క సైనిక విభాగంలో సభ్యులుగా చేరారు. ఆ తరువాత ప్రభుత్వ దమన కాండ వల్ల దేశం విడిచిపెట్టి వెళ్ళిన క్రిస్ 1967 లో జింబావ్వే ప్రజల విముక్తి పోరాటంలో పాల్గొన్నారు. దక్షిణాఫ్రికా బైట కూడ నల్ల జాతి ప్రజల సాయుధ విముక్తి పోరాటాల్లో ఆయన ముఖ్యమైన పాత్రను నిర్వహించారు. స్వదేశానికి తిరిగి వచ్చిన తరువాత రహస్య సైన్యం "ఉమ్ కాంట్ విసిజ్వే" (జాతి యొక్క బెల్లెం) కు రాజకీయ అగ్లనైజర్ గా బాధ్యతలు స్వీకరించారు. అది 1983-87 మధ్య అత్యంత క్లిష్ట సమయం. ఆ తరుపరి ఆయన సైన్యాధ్యక్షుడుగా ఎంపిక చేయబడ్డారు. ఈ కాలంలోనే శ్వేత జాతి పాలనపై విముక్తి పోరాటం నిర్ణయాత్మకమైన విజయాలు సాధించింది. ఈ సాయుధ పోరాటమే ప్రభుత్వాన్ని ఎ.ఎన్.సి.తో చర్యలకు అంగీకరించేలా గాను, నెల్సన్ మండేలా వంటి నాయకులను విడుదల చేసేలా గాను, అక్కడి కమ్యూనిస్టు పార్టీ పై నిషేధం ఎత్తివేసేలా గాను చేయగలిగింది.

అందుకే కామ్రేడ్ క్రిస్ హానీ హత్యను ఈనాడు దక్షిణాఫ్రికాలో జరుగుతున్న రాజకీయ పరిణామాల నుండి వేరుచేసి చూడజాలం. అల్ప సంఖ్యక శ్వేత జాతి ప్రభుత్వం అత్యధికులుగా వున్న నల్లజాతి ప్రజలకు అధికార బదలాయింపుకు ఇప్పటికీ ఇష్టపడటం లేదు. తప్పనిసరై ప్రారంభించిన చర్యలను కుంటే సాకులతో, మడత పేచీలతో పాడిగిస్తూ వున్నారు. సరిగ్గా ఈ తరుణంలో నయా ఫాసిస్ట్ శక్తులు తలెత్తినాయి. ఎ.డబ్ల్యు.బి. అనే సంస్థ, ఆఫ్రికన్ నేషనల్ కాంగ్రెసు, కమ్యూనిస్టు పార్టీల నాయకులను హత్యగావించటం, వారి కుటుంబాలపై దాడులు జరపటం లక్ష్యంగా ప్రకటించుకుంది. కామ్రేడ్ హానీ హత్య చేసిన వ్యక్తి కూడా ఈ సంస్థ సభ్యుడేనని విచారణలో తేలింది. పైగా అతని వద్ద అనేక మంది నాయకుల హిల్ రిస్ట్ కూడా దొరికింది. ప్రభుత్వం ప్రత్యక్షంగాను, పరోక్షంగాను ఇటువంటి సంస్థలకు చేయూత నిస్తున్నాయి. ఒక అంచనా ప్రకారం మొత్తం దక్షిణాఫ్రికా సైన్యం, పోలీసులలో 90 శాతం ఈ సంస్థ సభ్యులేనని తేలింది. కాబట్టి క్రిస్ హానీ హత్యకు శ్వేత జాతి ప్రభుత్వం తన బాధ్యత నుండి తప్పించుకో జాలదు.

ఇదంతా ఒక ఎత్తైతే, నల్ల జాతి ప్రజల్లోనే విభేదాలు, వైషమ్యాలు సృష్టించి వారిలో వారినే తన్నుకునేలా చేస్తున్నది ప్రభుత్వం. "జాలు" తెగ యొక్క "ఇంకతా ప్రిడమ్ పార్టీ" కి, ఆఫ్రికన్ నేషనల్ కాంగ్రెస్ అనుయాయులకు మధ్య అతి తీవ్రమైన, భయంకరమైన సాయుధ ఘర్షణలు జరుగుతున్నాయి. 1990 జనవరి నుండి 92 డిసెంబరు వరకు మొత్తం దేశంలో 10 వేల మంది రాజకీయ ఘర్షణల్లో చనిపోయారు. ఇటువంటి సంక్లిష్ట పరిస్థితుల్లో కామ్రేడ్ క్రిస్ హానీ హత్య గావించబడటం ఆదేశ ప్రజల పోరాటానికి పెద్ద నష్టం. ఏమైనా ఇటువంటి ఇబ్బందులను ఇక్కట్లను తట్టుకుని దక్షిణాఫ్రికా ప్రజా పోరాటం మున్ముందుకే సాగుతుందని, సామ్రాజ్యవాదుల కొమ్ముకాసే శ్వేత జాతి దురహంకార ప్రభుత్వాన్ని కూలదోస్తుందని ఆశిద్దాం. కామ్రేడ్ క్రిస్ హానీకి విప్లవ జోహార్లు అర్పిద్దాం.

మనము మన ఆహారము

ఖనిజ పదార్థాలు

పోషకపదార్థాలలో, ముఖ్యంగా మనము పరిగణించవలసిన వాటిలో చివరవి ఖనిజ పదార్థాలు లేక అవణాలు. నిజానికి మనము మామూలుగా వాడుకునే ఉప్పు (సోడియమ్ క్లోరైడ్) మన దేహానికి కావలసిన అన్ని ఖనిజాలలోకి అత్యంత ప్రధానమైనది. రక్తపు పోటును క్రమబద్ధము చేయటానికి ఇది అన్నిటిలోకి చాలా అవసరమైనది.

పండ్లలోను ఎముకలలోను "కాల్షియమ్" అనే తెల్లటి పదార్థము ఉంటుంది. ఇది పాలు, చేప, పప్పు దినుసులలో లభిస్తుంది. కాల్షియం సమృద్ధిగా లభించే మార్గము ఆహార ధాన్యాలలో చేరిన రాగులు లేక తమిదల ఉపయోగము వల్ల.

ఇనుము అనగా ఎర్రటి ఖనిజము. ఎరువు రక్తకణాలను ఉత్పత్తి చేయటానికి, కండరాల నిర్మాణానికి అవసరమైనది ఈ ఖనిజము. ఇది ఆకుకూరలలోను, రాగి, సజ్జవంటి ఆహార ధాన్యాలలోను, మాంసము, కోడిగుడ్డులోను లభిస్తుంది. మెంతి-ముఖ్యంగా మొలకదేరిన మెంతులలో పుష్కలంగా లభిస్తుంది. అలాగే ఎండుద్రాక్ష, ఖర్జూర పండ్లలో కూడా లభిస్తుంది.

ఈ విధంగా విటమినులు ఖనిజాలు చాలావరకు పండ్లనుంచి, పచ్చి కూరగాయల నుంచి, ఆకు కూరలనుంచి

లభిస్తాయి.

మన దేశములో తరుచుగా ఆహారములో బాగా లోపించేవి ఇవే. వీటిలో కొన్నిటినియినా ప్రతిరోజూ తీసుకున్నట్లయితే పాష్టికంగా ఆహారపు విలువ అధికమవుతుంది. ప్రతి రోజూ పోషకాహారము తీసుకున్నట్లయితే, ఖరీదుగల బానిక్యులూ, ప్రత్యేకమైన ఆహారాలూ కొనవలసిన అవసరము ఉండదు.

వివరాలకు గత సంచికలో ప్రచురించిన పట్టికను పరిశీలించగలరు.

నీరు

పోషకపదార్థాలుకాక ప్రతిరోజూ మన దేహానికి పుష్కలంగా నీరు అవసరము. మూడింటిలో రెండు వంతులు మన దేహము నీటితో నిర్మాణమయినదే. చాలా పదార్థాలు ఉదాహరణకు "దీ" విటమినులు నీటి ద్వారానే దేహమంతటా ప్రసారమవుతాయి. అనేక రసాయనిక విధానాలకు నీరు అవసరము. నీరు దేహ ఉష్ణోగ్రతను క్రమబద్ధం చేస్తుంది. నీటి మయమైన ఆహార పదార్థాల ద్వారాను, దేహానికి నీరు లభిస్తుంది. ఈ విధంగా 80-90 శాతం పాలలోను, 70 శాతం మాంసము, కోడిగుడ్లు, బంగాళాదుంపలలోను నీరు ఉంటుంది. పండ్లలోను, కూరగాయలలోను అధికంగా ఉండేది నీరే.

శుభాకాంక్షలతో.....

ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార సంఘం

సోమారం - నల్గొండ జిల్లా.

Md. రఫీక్, అధ్యక్షులు

పాముకాటు-పురుగుమందు విష ప్రభావం నుండి రక్షణ

స న పాలాలో అతి సాధారణంగా ఎదురయ్యే వాటిలో పాము కాటు, తేలు కాటు మొదలైనవాటిలో పాలు పురుగు మందులు మూలంగా వచ్చే జబ్బులు అధికం. వాటి నివారణ చికిత్స గురించి చర్చించడమే ఈ వ్యాసం యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యం.

పాము కాటు :

మన దేశంలో సుమారు 270 రకాల పాములున్నాయని శాస్త్రజ్ఞుల అంచనా. కాని వాటిలో కేవలం 50% మాత్రమే విష సర్పాలు. వీటిన్నింటిలో కెల్లా నల్ల త్రాచు, కల్లపాము, నాగుపాము మొదలైనవి అతి ప్రమాదకరం. సాధారణంగా పాములు మనుషులను ఏమీ చేయవు. వాటికి ప్రాణ హాని కలుగదేసినా అవి తిరగబడి కేవలం వాటి ఆత్మరక్షణకై మనిషి యొక్క పాదం దగ్గర లేదా కాలు కింది భాగంలోనో కరుస్తాయి. రైతులు తమ తమ పాలాల్లో పని చేసేటప్పుడు పాము కాటుకు గురికావచ్చు. కావున పాము కాటు గురించి పూర్తి అవగాహన వుండటం అవసరం.

పాముకాటు లక్షణాలు ఆ పాము యొక్క విష పదార్థ స్వభావాన్ని బట్టి ఉంటాయి. కాని సాధారణంగా పాము కాటుకు గురైతే, పాము కరిచిన చోట, రక్తంతో కూడిన గాట్లు ఏర్పడి, త్వరగా ఇన్ ఫెక్షన్ అయ్యే అవకాశాలు ఎక్కువ. దాహం వేయడం, ఒంటి నిండా చెమటలు పట్టడం, వాంతులు చేసుకోవటం, స్పృహ కోల్పోవటం, నోటిలో అతిగా ఉమ్మి చేరి నురగ రావటం, చివరగా కోమాలోనికి వెళ్ళి చనిపోవటం జరుగుతుంది. ఇవన్నీ మన దేశంలో అతి వేగంగా వ్యాప్తి చెందే లక్షణాలు. కాబట్టి పాముకాటు చికిత్సలో 'ఆలస్యం అమృతం విషం' అనే సూక్తి అక్షర సత్యం. పాము కాటుకు గురైన వెంటనే గాయాన్ని సబ్బు నీళ్ళతోగాని లేదా, మామూలు

నీళ్ళతో కడిగి శుభ్రం చేయాలి. గాయం పైన కొంచెం దూరంలో ఒక బట్టను గట్టిగా కట్టి వుంచాలి. విషం తొందరగా పైకి ఎక్కికుండా వుండడానికి ఆ చర్య అవసరం కాని 15 నిమిషాలకొకసారి ఒక నిమిషంపాటు ఆ బట్టను వదులుచేస్తూ ఉండాలి. లేనిచో కాలికి రక్తప్రసరణ ఆగిపోయే ప్రమాదం వుంది. వేడినీళ్ళు లేదా కాఫీ లేదా టీని ఆ రోగికి ఇవ్వాలి. వంటిలో ఉన్న వణుకును తగ్గించాలంటే వెచ్చని కంబళిని రోగికి చుట్టాలి. వెంటనే రోగిని మాస్పటల్ కి తీసుకు వెళ్ళాలి. అతి ముఖ్య జాగ్రత్త ఏమిటంటే రోగిని ఎట్టి పరిస్థితిలో కూడా నడిపించరాదు. లేనిచో విషం పైకి పాకే ప్రమాదం వుంది. పాము వివరాలు చెప్పిన వెంటనే డాక్టర్ విషానికి విరుగుడు మందు ఇవ్వాలి. రోగికి పూర్తి విశ్రాంతిని ఇవ్వాలి.

తేలుకాటు, కొన్ని రకాల సాలెపురుగుల కాటుల నుండి కూడా పై విధంగానే రక్షణ చర్యలు తీసుకోవాలి.

పురుగు మందు వలన కలిగే జబ్బులు :

పురుగు మందులు ఉదా : డి.డి.టి. పారాక్వాట్, మలథియాన్, మొదలైనవి. 'ఫ్లోరైడ్' వుండే క్రిమి సంహారక మందులు రైతులు నిత్యం తమ పైర్లలో వాడుతూ వుంటారు. కాని అవి పురుగులకు ఎంత హానికరమో మానవునికి కూడా అంతే హాని కరం. కావున ఆ మందులు వాడేటప్పుడు తగు జాగ్రత్తలు పాటించాలి. అవి ఉపయోగించే సమయంలో చేతికి గ్లౌజాలు, ముఖానికి మాస్కులు, శరీరంపై గౌను, కాళ్ళకి బూట్లు మొదలైన జాగ్రత్తలన్నీ తీసుకోవాలి. ఎన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకున్నా మన దేశంలో రోజూ క్రిమి సంహారక మందులు ప్రాణ నష్టం సృష్టిస్తూనే వున్నాయి. ఈ వ్యాధి లక్షణాలు, తలనొప్పి, కళ్ళు తిరగడం, చిరాకుగా ఉండటం, చెమట అధికంగా వేయటం,

కాళ్ళు చేతులు వణకడం, స్పృహ కోల్పోవడం, మూర్చ రోగం రావటం మొదలైనవి. ఈ వ్యాధిలో వేగంగా, అతి త్వరగా చికిత్సకి ఉపక్రమించడం ముఖ్యం. ప్రథమ చికిత్స యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యం విష పదార్థం శరీరంలో వ్యాపించకుండా నిరోధించడమే.

పొలంలో పురుగు మందు చల్లేటప్పుడు, ఆ విష వాయువుని పీల్చటం మూలంగా ఈ జబ్బు రావచ్చు. అప్పుడు వెంటనే ఆ రోగిని ఆ పరిసరాల నుండి తప్పించి మంచి గాలి పీల్చుకొనే చోటికి చేర్చాలి. ఏదో ఒక రూములో లేదా గుడిసెలో చేరిస్తే, కిటికీలు తలుపులు తెరచి వుంచాలి. శరీరంపై ఉన్న బట్టలని తొలగించాలి. మూర్చ లక్షణాలు కనిపిస్తే రోగిని వెచ్చటి కంబళిలో చుట్టి ఏవిధమైన అంతరాయం లేని చోట విశ్రాంతి తీసుకోనివ్వాలి. శరీరం మీద క్రిమి సంహారక మందు పడితే, వెంటనే నీళ్ళతో మొత్తం శరీరాన్ని కడగాలి. కళ్ళలో మందు పడితే, కళ్ళు తెరచి, గోరు వెచ్చని నీళ్ళతో శుభ్రం చేయాలి. ఎటువంటి రసాయనాలను, చెల్ల మందులను, లేదా ఇంగ్లీషు మందులను వాడరాదు. వెంటనే డాక్టర్ ని సంప్రదించాలి. ప్రత్యేక పురుగు మందుకి ప్రత్యేకమైన విరుగుడు మందు వుంటుంది (ఆంటిడోట్). వాడిన పురుగు మందు వివరాలు చెప్పిన యెడల విరుగుడు మందు ఇవ్వడానికి డాక్టర్ కి చాలా తేలిక అవుతుంది.

పురుగుమందులు త్రాగి ఆత్మహత్యా ప్రయత్నాలు చేస్తున్న వారి సంఖ్య దేశంలో ప్రతి రోజూ పెరుగుతూనే వున్నది. కుటుంబ తగ్గదల నుండి గ్రామ తగాదాల వరకు, ప్రతి చిన్న విషయానికి, బెంబేలు పడిపోయి పిరికి వాళ్ళలాగా ఆత్మ హత్యలకు పాల్పడుతున్నారు. ప్రభుత్వం వ్యవసాయ విధానాలు కూడా ఇందుకు కారణమౌతున్నాయి. ఉదా! గతంలో ప్రత్తి రైతులు, పొగాకు రైతులు ఆత్మహత్యలకి పాల్పడటం జరిగింది. ఒక వేళ, పురుగు మందు సేవిస్తే తీసుకొనే జాగ్రత్తలు ఇలా వుండాలి :- మింగిన పురుగు మందుని వెంటనే కడుపులో

నుండి బయటకు తీయడానికి మనమే వాంతులను సృష్టించాలి కొంచెం పాలు లేదా వేడి నీళ్ళు రోగికి పట్టించిన తరువాత మన వేళ్ళతో లేదా స్పూనుతో రోగి గొంతును గీరినచో వాంతులు కలిగి పురుగు మందు బయటికి వచ్చే అవకాశాలున్నాయి. గోరువెచ్చని ఉప్పు నీళ్ళతో కూడా వాంతులను సృష్టించవచ్చు. వాంతులు వచ్చే సమయంలో తలని కాళ్ళ కంటే కింది లెవల లో ఉంచాలి. తరువాత మూడు లేదా నాలుగు పచ్చి గ్రుడ్డలను కొట్టి పాలిల్లో చిలకరించి రోగిచే తాగించాలి. అలా చేస్తే కడుపులో పురుగు మందు చాలా త్వరగా శరీరంలో వ్యాపించదు.

రోగిని వెచ్చటి కంబళిలో కప్పి ఉంచి వెంటనే డాక్టర్ ని సంప్రదించాలి.

పురుగు మందులను చిన్న పిల్లల బారి నుండి దూరం వుంచాలి. డాక్టర్ లు వాడమని రాసిచ్చిన మందు సీసాలను పురుగు మందులను నిల్వ ఉంచరాదు. ప్రమాదవశాత్తు అప్పుడు మందు అనుకొని పురుగుల మందుని తాగే ప్రమాద ఏర్పడవచ్చు. గాలి వాటంకి అనుకూలంగా క్రిమి సంహారక మందులను చల్లాలి. ఆయా కంపెనీల ప్రతినిధులతో పురుగు మందులు వాడే సమయంలో తీసుకొనే జాగ్రత్తలు అందరికీ తెలుసుకోవాలి. దగ్గరలో వున్న హాస్పిటల్ లో విష విరుగుడు మందులు ఉండేటట్లు చూసుకోవాలి. ప్రజా సంఘాల ముఖ్యంగా రైతు కార్మిక సంఘాలు స్థానిక డాక్టర్ల సహాయం పైన పేర్కొన్న అంశాలన్నింటి మీద రైతులకు వివరణ ఇవ్వాలి. ఇందుకు ప్రభుత్వంకూడా చొరవ తీసుకోవాలి. ప్రతి సంహారక మందుల క్రయం, విక్రయం, రవాణా, వాడక ఉత్పత్తిలపై మన పార్లమెంట్ 'భారత దేశంలో క్రిమిసంహారక మందుల చట్టం' అనే బిల్ ని ఆమోదించింది. దీని అంశాల ఆచరణలో పెట్టడానికి ప్రభుత్వం కృషి చేయాలి. క్రిమిసంహారక మందుల విషప్రభావం నుండి రైతుల రక్షించాలంటే రైతులలో అక్షరాస్యతను పెంచి, విద్యుద్దీపికలను వివరించడమే మార్గం.

உள்ளே

○
●
●
●
●
●

உய்யுண்டி

తెయ్యదు పేయదు ::

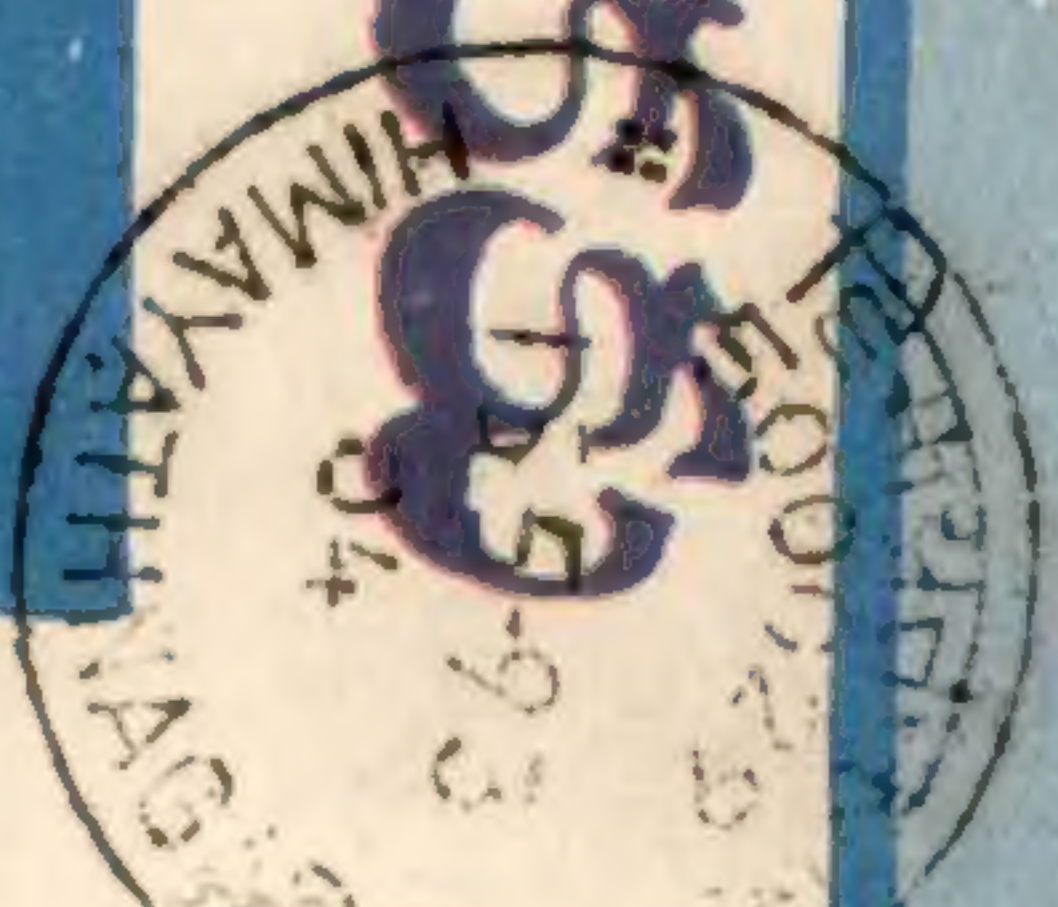
[illegible]

D.3. ಇಂಥೊತ್ತಿಯಲ್ ಎಕ್ಸಿಟ್.
ನೋಟ್ಸ್ - 508214.

ಮೈಸೂರು ಶಾಹಿ ಮಹಮ್ಮದ್ ಲಿಂಗರಾಯ

అక్షరములు

五
六

Veelum Sri
S/o Laxma
Electrical
Opp. Pak...

మహానీతి ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	RVV01/4116
పుస్తకం పేరు	రెవల్యూషన్
తారీఖు	22/8/23
మొదట అట్ట	yes
వెనుక అట్ట	yes
మొత్తం పేజీలు	33
పేజీల పైకా పేజీలు	No
భాగం పేజీలు	No
లేని పేజీలు	No
తయారు చేసినది	sandhya
పేజీలు విడదీసినది	sandhya
స్కాన్ చేసినది	sandhya
పరిశీలించినది	Amrutha
పేజీలు పరిశీలించినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చేయబడింది	
తప్పులు	No
పరిస్థితి	Good